

Jaarverslag 2019

Muziekgebouw

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	2
Bestuurssamenstelling	21
Begroting 2020	22
Verslag Raad van Toezicht	23
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	25
Exploitatierkening	26
Kasstroomoverzicht	27
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	28
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	29
Toelichting balans per 31 december 2019	33
Resultaatsbestemming	36
Gebeurtenissen na balansdatum	38
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	39
Toelichting exploitatierkening 2019	40
Toelichting activiteiten 2019	44
Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019	45
Toelichting aanvullend	51
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54
Statutaire bepalingen resultaatsbestemming	54

BESTUURSVERSLAG

1. Inleiding

Buurtbewoners maken kennis met ons tijdens een muzikale picknick in Muziekgebouw Park en expats ontmoeten elkaar bij Dutch Sounds. De publiekssamenstelling van Muziekgebouw aan 't IJ is opvallend jong en gemixt, zoals ook bij onze world concerten, de Donderdagavondserie en de componistenspecials. Ons publiek is avontuurlijk ingesteld en bereid verder te kijken dan de eigen muzikale voorkeuren doen vermoeden. Een brede groep bezoekers voelt zich inmiddels thuis in het Muziekgebouw dat al bijna vijftien jaar een toonaangevend podium is voor de hedendaagse muziekcultuur. Vernieuwend, internationaal en van erkende hoge kwaliteit. In 2019 verstevigde het Muziekgebouw zijn positie als een lokaal geworteld, avontuurlijk programmerend podium met een bescheiden productie-huisfunctie. Dat vertaalde zich in een doorlopende groei in uitstraling, concerten en bezoekersaantallen.

Voor de stichting Muziekgebouw aan 't IJ (verder Muziekgebouw) was 2019 een succesvol jaar. Zowel artistiek als financieel kijken wij tevreden terug op 2019. We hebben hard gewerkt om de ambities afgegeven in het Kunstenplan 2017 - 2020 te realiseren. Daar slagen we op veel punten in, zoals blijkt uit de verschillende paragrafen in dit bestuursverslag. Met steun van AMMODO brachten we twee wereldpremières in 2019. Opdrachten die het Muziekgebouw geeft aan belangrijke componisten. In het Minimal Music Festival werd de wereldpremière van een nieuw werk voor piano en orkest van Vladimir Martynov gespeeld door het Noord Nederlands Orkest en Ralph van Raat. De Duits-Nederlandse Iris ter Schiphorst schreef een vlammend maatschappijkritisch stuk naar aanleiding van de vervolging van Julian Assange. *Assange - Fragmente eine Unzeit* beleefde een spectaculaire wereldpremière in de Donderdagavondserie op 7 november 2019. Een indringend stuk op het scherpst van de snede gespeeld door Ensemble Modern. In het kader van het Opera Forward Festival, waarin het Muziekgebouw samenwerkt met de Nationale Opera, werd in maart 2019 de hedendaagse opera *The second violinist* twee keer uitgevoerd in het Muziekgebouw. In 2019 organiseerden we ook de tweede editie in een reeks componistenfestivals die we net als het Minimal Music Festival volledig op eigen kracht programmeren en produceren. Tijdens het Andriessen Festival werd niet alleen Louis Andriessens 80e verjaardag gevierd, maar toonden we ook een dwarsdoorsnede van het werk van Nederlands grootste componist. Het was ook de laatste keer dat de twee grote iconen van de 20e en 21e eeuwse Nederlandse hedendaagse muziekcultuur, Louis Andriessen en Reinbert de Leeuw, samen triomfen vierden in de Grote Zaal van het Muziekgebouw. Middels augmented reality, inleidingen en lezingen en een filmprogramma werd zeer uitgebreid stilgestaan bij het rijke oeuvre van Louis Andriessen én zijn persoon.

Ook in 2019 programmeerden we avontuurlijk en uitdagend. Kate Moore sloot haar zielsverwantschap af met de wereldpremière van *Space Junk*, waarmee het Minimal Music Festival in de Grote Zaal werd geopend. De publieke opening vond buiten op het terras plaats middels een sloopconcert door geluidskunstenaar Christof Schläger die uit zijn sloopinstallatie overtuigende klanken van Steve Reich en Arvo Pärt tevoorschijn toverde. In december bracht Quator Danel in één weekend alle zeventien strijkkwartetten

van Mieczyslaw Weinberg ten gehore; een prachtig eerbetoon aan deze ten onrechte vergeten componist.

In 2019 verrijkten we het buitengebied bij het Muziekgebouw met acht prachtige Wannaswing muziekschommels, die op 26 september in de stromende regen feestelijk werden geopend.

In 2019 trok het Muziekgebouw 111.000 concertbezoekers. Dat komt 5.000 uit boven het aantal dat we hebben afgegeven in het prestatieoverzicht in de Kunstenplanaanvraag. Daarmee is 2019 een jaar dat qua bezoekersaantallen aan het verwachtingspatroon voldoet en vergelijkbaar is met 2017 (voor een zorgvuldige vergelijking is het zinvol de oneven jaren met elkaar te vergelijken). Ten opzichte van recordjaar 2018 met twee Biënnales ligt het bezoekersaantal in 2019 logischerwijs lager. Ons 'eigen' Minimal Music Festival en Andriessen Festival trokken respectievelijk 7.500 en 4.000 bezoekers en voldeden daarmee aan de prognoses. In een jaar met minder grote festivals, in de regel ook grote publiekstrekkingen, is het extra van belang de marketinginspanningen zodanig te verdelen dat de gemiddelde stoelbezetting op peil blijft. Daar zijn we goed in geslaagd. De gemiddelde stoelbezetting in de Grote Zaal bedroeg in 2019 65% en die van de Kleine Zaal 75%. Voor de vergelijking is het zinvol ook te kijken naar het aantal activiteiten dat we organiseren. In 2019 waren dat er 300 (2017: 297, 2015: 275). Het totale aantal bezoekers (inclusief Educatie en Zakelijke Evenementen) lag in 2019 op 152.000 bezoekers. Het aantal bezoekers aan Zakelijke Evenementen ligt op 20.500 en dat is zo'n 3.000 hoger dan in 2018, een weerspiegeling van het uitzonderlijk goede jaar voor Zakelijke Evenementen. Het aantal bezoekers aan educatieve activiteiten is ruim 20.000.

Het Muziekgebouw heeft een financieel stabiele en gezonde positie. Financieel gezien was 2019 een exceptioneel goed jaar. Zowel aan de kant van de publieksinkomsten als aan die van de Zakelijke Evenementen zijn we flink gegroeid. Het is goed te benadrukken dat 2019 echt een uitzonderlijk jaar was. Wij verwachten niet dat we de groei, zeker aan de Zakelijke Evenementen kant, kunnen bestendigen. De publieksinkomsten liggen in 2019 bijna een ton hoger dan in 2018 en ook flink boven begroting. Belangrijkste oorzaak is een groei in de kaartverkoop, dus in recette. De overige inkomsten lagen in 2019 ook ruim een ton hoger dan in 2018, hetgeen vooral wordt veroorzaakt door het buitengewoon goede jaar voor Zakelijke Evenementen. Het is goed om wederom te mogen constateren dat er aan beide kanten groei mogelijk is en dat we gezamenlijk de delicate balans tussen cultureel en commercieel weten te behouden. De extra Zakelijke Evenementen vonden vooral plaats in de qua concerten rustige zomerperiode, dus er is geen sprake van verdringing. De inkomsten uit private middelen zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2018. De inkomsten uit fondsen waren in 2019 flink hoger dan in 2018. Dat is vooral te danken aan het feit dat we in 2019 twee grote festivals hadden en wat kleinere specials waar we ook fondsen voor geworven hebben. Overall zijn de inkomsten € 450.000,- hoger dan begroot. Het verschil ten opzichte van 2018 ligt in dezelfde orde grootte.

Omdat we in een sector opereren waarin de opbrengsten moeilijk te voorspellen zijn, is kostenbeheersing essentieel. Ook in 2019 hebben we daar veel aandacht aan besteed. En met resultaat. De beheerlasten zijn weliswaar hoger dan in 2018, maar liggen € 50.000,- onder de begroting 2019. De activiteitenlasten zijn hoger dan begroot. De overschrijding zit met name in het programmeringsbudget. In een oneven jaar zonder grote autonome

festivals geven we zelf meer uit aan programmering. Tegenover de extra activiteitenlasten staan echter ook fors hogere inkomsten uit private fondsen. Al met al boeken we in 2019 een positief resultaat van ruim €275.000,-. Dat bestemmen we, na toerekening aan en benutting van de bestemmingsreserve vervanging vaste activa, voor twee derde aan de bestemmingsreserves programmering en marketing en communicatie. Gelet op de ambities zullen we die reserves ook hard nodig hebben. We hebben in onze Kunstenplanaanvraag 2021 - 2024 grote ambities neergelegd op het gebied van meer diverse programmering en een nog sterkere verbinding met Amsterdam en haar inwoners. Dat vraagt om flinke investeringen. Daarvoor vragen we een extra bijdrage van de gemeente Amsterdam, maar het getuigt wat ons betreft van goed ondernemerschap dat we kunnen laten zien dat we ook zelf investeren.

Fair Practice en ketenverantwoordelijkheid

Het Muziekgebouw onderschrijft en hanteert de Fair Practice Code en de principes die in de code zijn vastgelegd. Het Muziekgebouw betaalt al zijn medewerkers, vast en flex, volgens de CAO Nederlandse Podia. Zzp'ers betalen we meer dan de opslag op het bruto uurloon die in de CAO wordt voorgeschreven. Stagiaires die bij het Muziekgebouw werken, krijgen een stagevergoeding. Alle medewerkers, vast en flex, nemen zoveel mogelijk deel aan sociale activiteiten binnen het Muziekgebouw. Vanzelfsprekend houden wij ons aan de wet- en regelgeving, ook als dat tot behoorlijk hogere kosten leidt, zoals de nieuwe wet DBA.

Een groot deel van de middelen die het Muziekgebouw besteedt, wordt direct of indirect uitgegeven aan honoraria voor concerten en projecten. We vinden het van groot belang dat makers, componisten en musici op een faire manier en volgens de geldende richtlijnen beloond worden. Bij projecten werken we daarom in de regel met open begrotingen, zodat we zicht hebben op hoe de partners in deze projecten hun middelen besteden. Bij het vaststellen van honoraria voor componisten en musici hanteren wij de richtlijnen van Nieuw Geneco en van het Fonds Podiumkunsten. We werken regelmatig op basis van afspraken waarbij het honorarium van musici hoger wordt naarmate een concert beter verkoopt. Deze zogenaamde garantie-partage regeling, waarbij het garantiebedrag al een goed honorarium vormt, sluiten we steeds vaker. We bieden musici en hun organisaties duurzame bestaanszekerheid door meerjarige afspraken te maken met ensembles en festivals. Wij ondersteunen deze series met marketinginspanningen en op andere manieren, zoals het op een wettelijke toegestane manier ter beschikking stellen van adressen voor promotie- en wervingsdoeleinden. Het Muziekgebouw verleent compositieopdrachten waarbij vaak Nederlandse ensembles uitvoerend betrokken zijn. We maken ons hard voor het afzetten van concerten van ensembles bij andere zalen, zodat het verdienmodel van de musici optimaler wordt. Op deze manier neemt het Muziekgebouw verantwoordelijkheid voor de gehele keten.

2. Programma Highlights

De Donderdagavondserie is dé plek waar de hedendaagse muziekcultuur floreert. De serie kende ook in 2019 veel wereldpremières en biedt als vanouds plek aan jong talent, zoals tijdens *An Evening of Today*, geproduceerd samen met het Koninklijk Conservatorium Den Haag en het Conservatorium van Amsterdam. In de Donderdagavondserie klinkt muziek uit

alle uithoeken van de wereld, uitgevoerd door nationale en internationale ensembles als Ensemble Modern, Ensemble Musikfabrik, Het Collectief en ensemble in residence Asko|Schönberg.

Asko|Schönberg voerde samen met SWR Vokalensemble die *Hamlet Maschine* uit, een monumentaal werk van de Griekse componist Georges Aperghis, gebaseerd op de dramatekst van de Duitse toneelschrijver Heiner Müller. Asko|Schönberg opende ook het vierdaags Andriessen Festival waarmee we zijn 80ste verjaardag vierden. Het Andriessen Festival vormde na het Ligeti Festival in 2018 de tweede editie in een reeks componisten-festivals waarin we niet alleen de muziek, maar juist ook de persoon achter de componist centraal stellen. In 2020 volgt Pärt waarna het in 2021 de beurt is aan György Kurtág. Ensemble Musikfabrik besteedde alvast een memorabele donderdagavond aan zijn muziek. In diezelfde Donderdagavondserie memoreerde het Residentie Orkest met *After the Great War* van Theo Verbey op indrukwekkende wijze het einde van de eerste wereldoorlog. Enkele dagen later bereikte ons het trieste bericht dat Verbey op 60-jarige leeftijd was overleden. Daarmee verloor de sector een van de begaafde componisten van zijn generatie. Naast Theo Verbey, namen we in 2019 ook afscheid van Nieuw Ensemble. Als gevolg van de bezuinigingen op de Nederlandse ensemblecultuur zagen zij zich gedwongen te stoppen. Op Sinterklaasavond gaven zij hun laatste concert in het Muziekgebouw.

Dat neemt niet weg dat het Muziekgebouw het nog steeds tot zijn opdracht rekent de vernieuwing in de muziek op gang te houden, ook al is dat tegen de keer in. Met steun van AMMODO realiseert het Muziekgebouw daarom ieder seizoen drie wereldpremières van (inter)nationaal vermaarde componisten. Zoals de Nederlands-Duitse Iris ter Schiphorst met een achtergrond in rock en elektronische muziek die met Ensemble Modern een nieuw werk bracht voor sopraan of de Russische spritueel-minimalist Vladimir Martynov die met *Pastiche* een nieuw pianoconcert schreef voor onze oud Zielsverwant Ralph van Raat.

Na de Nederlands-Australische componist, performer en geluidskunstenaar Kate Moore (2018/2019) kreeg countertenor Maarten Engeltjes in seizoen 2019/2020 de wildcard van het Muziekgebouw in de serie Zielsverwanten. Met de oprichting van zijn barokensemble PRJCT Amsterdam liet hij al zijn avontuurlijke inslag en drive zien, die zich in 2019 onder meer vertaalden in zijn rol in het Bosch Requiem van Componist des Vaderlands Calliope Tsoupaki.

Onder het label The Rest is Noise halen we hedendaagse muziek, techno, sci-fi synth pop en alles daartussen in huis. In Noord samen met de Tolhuistuin tijdens festivals als Dekmantel, maar ook aan de Ring in samenwerking met De School. The Rest is Noise biedt onderdak aan onder andere het jonge muzikanten- en componistencollectief *s t a r g a z e* met muziek bij de film *Under the Skin* geschreven door componist en muzikant Mica Levi. Met FIBER begonnen we het jaar met een reis langs het spannendste wat op het gebied van audiovisuele kunst te vinden is. Met dit soort formules trekken we een jong publiek met een opvallend kritisch en nieuwsgierig vermogen. Hetzelfde publiek zien we terug bij festivals als Sonic Acts en ADE, maar ook bij het Opera Forward Festival aan de Amstel waar The Rest is Noise op uitnodiging van de Nationale Opera & Ballet weer een eigen podium programmeerde.

Daarmee zocht het Muziekgebouw ook in 2019 zijn publiek tevens buitengaats op. In Nieuw West samen met WOW, De School en de Meervaart, in Noord samen met de Tolhuistuin, Eye en festivals als Dekmantel en Strange Sounds from Beyond, maar ook dichterbij in het kader van Expeditie Oosterdok waar we samenwerken met bijvoorbeeld Mediamatic, NEMO, Scheepvaartmuseum, OBA, Marineterrein en BIMHUIS met wie we Jazz concerten in de Grote Zaal programmeren en werken aan publieksaanwas middels een gezamenlijk educatieprogramma.

Dat maakt ons publiek niet alleen opvallend gemixt, maar ook duidelijk in andere muziekculturen en -genres geïnteresseerd. De concerten en dan met name de publiekssamenstelling bij world concerten, maar bijvoorbeeld ook in de Donderdagavondserie zijn daar het levende bewijs van. Denk aan de concerten tijdens de Soirée Marocaine met Bayane Belayachi en Mehdi Nassouli, aan concerten van Fado-ster Carminho of aan de internationale coproductie waarin regisseur Jorinde Keesmaat twee opera's van Louis Andriessen regisseerde (*Anaïs Nin* en *Odysseus Women*) die na haar wereldpremière in the National Sawdust in New York aan de oevers van het IJ landde en in 2019 terugkeerde tijdens het Andriessen Festival. Mede dankzij die samenwerking is Jorinde Keesmaat nu director in residence bij National Sawdust in Brooklyn.

Met de geconcentreerde, wervelende festivalvorm kunnen we een staalkaart van ontwikkelingen rond een genre, instrument, componist of musicus laten horen. Niet alleen met het Andriessen Festival, maar bijvoorbeeld ook met het Minimal Music Festival dat met componisten en makers als Ryoji Ikeda en Kate Moore op zoek ging naar de meer transcendente betekenis van minimal als geestverruimende ervaring. Daarnaast boden we natuurlijk huis aan festivals als de Flamenco Biënnale en het Holland Festival. De oude en nieuwe generatie componisten ontmoette elkaar tijdens de vrijheidsmaaltijd op 5 mei, waar het publiek voor de componisten kookte en de componisten op hun beurt trakteerden op de meest wonderlijke muziekstukken. Het werd een avond waar de vrijheid van de noten werd gevierd en tegelijkertijd werd aangetoond hoe verbonden en optimistisch de hedendaagse muzieksector niet alleen klinkt, maar ook daadwerkelijk is.

We merken dat formats waar muziek, theater, film en beeld en geluidskunst op verrassende wijze samenkomen, voorzien in een behoefte van een stedelijk publiek. Dat deze interdisciplinaire formats zich verheugen in een stijgende publieksbelangstelling bewijzen onze bestaande partnerschappen met EYE filmmuseum, FIBER en Sonic Acts. Met *De Staat der Nederlanden*, een co-productie van het Nederlands Kamerkoor, De Balie en het Muziekgebouw, zoomden we in op de effecten van consumentisme op het klimaat. In het kader van het Opera Forward Festival presenteerden we de verbluffende opera *The Second Violinist*. Claron McFadden keerde na *Harriet* terug in de Muziektheaterserie met De Vallei waarin acteur Dirk Roofthoof het onwaarschijnlijke levensverhaal van een naamloze man schetst en NAP zocht samen met Mayke Nas de samenwerking op met beeldend kunstenaar Teun Hocks.

Met Muziekgebouw Park richten we ons specifiek op Amsterdammers, te beginnen bij onze buurtgenoten. In verschillende zondagmiddagconcerten organiseren wij in de Entreehal muzikale picknicks, die mensen tegen geringe toegangsprijs kunnen bezoeken. We koppelen een lokaal koor aan de professionele zangers van Cappella Amsterdam. We laten

buurtbewoners en andere Amsterdammers in een informele setting kennismaken met ons, als opmaat voor herhaalbezoek. Het enige dat ze mee hoeven te nemen is hun picknickmand. Met een weldoordachte dramaturgie waarin we zowel de bezoeker, de amateurmusicus als een doorgewinterde violist als Joseph Puglia vragen welke muziek ze draaien op momenten dat ze troost zoeken, laten we zien welk een universele betekenis muziek kan hebben. Met Dutch Sounds ontwikkelden we een cultureel platform voor expats in Amsterdam. Met een inleiding in het Engels en een borrel voor en na brengen we deze groep in contact met ons concertaanbod en met elkaar.

De serie Open je Oren! biedt kinderen de kans kennis te maken met de allerbeste musici, hun instrumenten en hun eigen ontdekkingstocht. Unieke concerten gepresenteerd door Dieuwertje Blok met onder andere zangeres en actrice Hadewych Minis, het Amsterdams Andalusisch Orkest en Zielsverwant Maarten Engeltjes.

In onze klassiekere series zijn de programmatische keuzes gebaseerd op hun relevantie voor een toekomstige generatie makers en publiek. Dat het avontuur in deze series wordt gewaardeerd, werd in 2019 opnieuw duidelijk. Dat zagen we terug in markante projecten zoals rond het Danel Kwartet dat in vijf concerten in één weekend alle strijkkwartetten van Mieczysław Weinberg speelde. Het project kreeg 5***** in de Volkskrant en werd "een regelrechte openbaring" genoemd mede door "het adembenemend geacheveerde spel van het Danel Quartet dat absoluut thuis hoort in de internationale kwartetentoptien". In de serie strijkkwartetten maakten het Schumann- en het Alma Quartet zeer geslaagde debuten in het Muziekgebouw. De pianoserie in het Muziekgebouw is inmiddels uitgeroeid tot de tweede pianoserie van Nederland en mag zich in een toenemende belangstelling verheugen met name ook door de avontuurlijke programmering. Die biedt pianisten de mogelijkheid hun eigen droomprogramma's te brengen, die voor andere zalen vaak te gedurfd of te nieuw zijn. De jonge pianosensaties Alexandre Kantotrow en Pavel Kolesnikov, die bij zijn debuut in het Muziekgebouw de zaal uitverkocht, maakten diepe indruk. Datzelfde deed 'grande dame' Elisabeth Leonskaja die op weergalozes wijze zonder onderbreking de laatste drie pianosonates van Beethoven speelde. Zeer avontuurlijk was ook het Versailles recital van Alexandre Tharaud.

Kamermusici komen graag in het Muziekgebouw vanwege de uitstekende akoestiek en het even kritisch als nieuwsgierige publiek. Musici als Ian Bostridge, Olli Mustonen en Steven Isserlis en ensembles als Chamber Music Society of Lincoln Center roemden beide aspecten spontaan, na hun optredens. De zussen Maria en Nathalia Milstein brachten een betoverend Frans recital. "Live kunnen de zusjes Milstein het dus ook, toveren zoals op hun debuut CD", schreef de Volkskrant in een 5***** recensie. Ook internationale kamerorkesten roemen de akoestiek van het Muziekgebouw. Camerata Salzburg, Camerata Bern en het Franse les Siècles o.l.v. Francois-Xavier Roth, die symfonieën van Mozart aan werk van de in de zaal aanwezige Helmut Lachenmann koppelde, speelden voor enthousiast publiek en waren zeer onder de indruk van de zaal. Les Siècles kreeg mede vanwege de gedurfde programmering vier en vijfsterren recensies in vier landelijke kranten. Dat ook symfonie orkesten goed passen in de Grote Zaal bleek tijdens de uitvoering van drie oerversies van Bruckner symfonieën in één weekend. Een droom van één van onze vaste concertbezoekers werd daarmee werkelijkheid.

Ook in onze series Oude Muziek, Koren en Grote Zangers schuwen we het avontuur niet en brengen we opzienbarende projecten. Zoals het Franse ensemble Pygmalion dat op twee achtereenvolgende avonden Stravaganze d'Amore, over het ontstaan van de Italiaanse opera, en Monteverdi's Mariavespers uitvoerde. Dit ensemble wordt niet voor niets gezien als één van de toonaangevende Oude Muziek ensembles van dit moment. "Met zijn hippe ensemble Pygmalion stapelt dirigent Raphael Pichon prijs op prijs en overrompelt hij zelfs de verwendste luisteraar" schreef de Volkskrant in opnieuw een 5***** recensie. Ton Koopman vierde met een voor zijn doen avontuurlijk programma (Haydn en Brahms!) zijn 75^e verjaardag in het Muziekgebouw. Vocaal gezien kwam het publiek ruim aan zijn trekken in de serie Grote Zangers. "Anne-Sofie von Otter is een ras performer die erin slaagt alles wat ze doet volkomen naturel te laten klinken", schreef de Volkskrant in een recensie met opnieuw de hoogste waardering. De zaal lag in katzwijn toen Von Otter, zittend op een stoel het onbegeleide Willow Song ten gehore bracht. De Duitse bariton Christian Gerhaher imponeerde bij zijn debuut met werk van Brahms, Britten en Moessorgski. Dat koorwerken geliefd zijn in Nederland blijkt uit de toenemende publieke belangstelling voor onze Korenserie waarin zowel Cappella Amsterdam als het Nederlands Kamerkoor prachtige programma's brachten, evenals het kristalhelder zingende Noors Solistenkoor onder aanvoering van de flamboyante dirigente Grete Pedersen en Collegium Vocale Gent met een onovertroffen Monteverdi programma.

De resultaten over 2019 bevestigen opnieuw de koers die we de afgelopen Kunstenplanperiode hebben ingezet; als kraamkamer van de allernieuwste muziek en als verbindende schakel tussen de contemporaine muziekcultuur en de klassieke, en tussen verschillende generaties makers en publiek. Bij alles wat we doen staan liefde voor de muziek en de wens voorop te lopen en spraakmakend te zijn centraal. Vanuit de kern van de hedendaags gecomponeerde muziek blijven we op zoek gaan naar nieuwe verbanden en vormen we een brug tussen heden en verleden. Alleen zo kunnen we excelleren in concerten van hedendaagse muziek en genres die daaraan ten grondslag liggen of daaraan ontspruiten: klassieke en oude muziek, jazz, elektronische muziek, world of een vermenging van stijlen vaak nog zo nieuw dat er geen label op te plakken is. Een baken voor vernieuwing en actualiteit in een muzieklandschap dat continue aan verandering onderhevig is.

3. Marketing & Communicatie

De met ingang van het Kunstenplan 2017 - 2020 ingezette marketingstrategie wierp ook in 2019 zijn vruchten af. Door programmaformules en communicatiestrategieën toe te snijden op de beoogde doelgroepen slaagden we erin het publiek verder te verdiepen en te verbreden. Door die weldoordachte combinatie van programmering en marketing verleidden we bestaand publiek vaker te komen en slaagden we erin nieuwe publieks-groepen aan ons te binden. Met het bieden van context, het verrijken van de concertervaring en het zoeken van verbindingen met vertegenwoordigers van lokale of juist internationale partijen, bereikten we onder andere buurtbewoners en Amsterdammers met misschien wat minder kennis van de genres die wij brengen en (deels) een andere dan de Nederlandse nationaliteit of achtergrond. Zie bijvoorbeeld initiatieven als Muziekgebouw Park en Dutch Sounds.

Ook in ons world aanbod vermengden we traditioneel gekende genres tot nieuwe vormen die passen bij deze tijd, uitgevoerd door topmusici uit alle delen van de wereld. Dat we daarbij samenwerken met partners die door hun eigen achterban op handen worden gedragen, helpt bij het versterken van de reputatie van het Muziekgebouw als plek waar veel verschillende mensen zich oprecht thuis en welkom voelen. Steeds meer mensen weten dan ook van nature hun weg naar dit gebouw te vinden.

Dankzij CRM kunnen we steeds meer van onze bezoekers gericht van informatie voorzien en op basis van onze kennis over hun smaakvoorkeuren en drijfveren beter verleiden tot herhaalbezoek, waarmee we verschillende publieksgroepen steeds beter aan ons weten te binden. We weten dat onze huidige bezoekers risicobereid zijn. Ze zoeken het avontuur op, maar altijd binnen zekere kaders. Die kaders gaan meestal over wat ze tijdens een concert kunnen verwachten. Door onze gidsfunctie zo persoonlijk mogelijk af te stemmen op de bezoeker, bieden we zekerheid. Marketing gaat daardoor meer over herkenning, verblijfskwaliteit en het op het goede moment bieden van passende context. Daarom kozen we ook in 2019 met onze gebouwinrichting, personeelsinzet en marketinguitingen voor een persoonlijke aanpak, die een gevoel van veiligheid, herkenning en gehoord worden oproept. Zo zorgden we ervoor dat de bezoeker zich al bij binnenkomst kan herkennen in bijvoorbeeld één van de garderobemedewerkers.

De marketingstrategie kenmerkt zich daarbij door een weldoordachte variatie van traditionele en online media met een beeld- en vormtaal die is afgestemd op de doelgroep. Daarmee willen we onze potentiële bezoekers inspireren en voorkomen dat ze van ons vervreemden omdat ze de musici, de taal of het jargon niet kennen. De voertaal is steeds vaker Engels, zeker op het terrein van social media. Via diverse kanalen spelen we in op de digitalisering van de samenleving. De al ingezette verschuiving in de middenmix van de traditionele media naar het digitale domein zetten we in 2019 voort. Het Muziekgebouw is onder verschillende merknamen als The Rest is Noise en Minimal Music Festival actief op alle relevante sociale mediakanalen. Het aantal volgers steeg verder tot circa 38.000.

Aandacht in de media

Ondanks de soms forse bezuinigingen bij de publieke omroep en in de pers, besteedden de media ook in 2019 opvallend veel aandacht aan het Muziekgebouw. Zo zond Radio 4 in 2019 bijna 40 concerten uit, waarvan meer dan de helft live. Verder verschijnen er in de landelijke dagbladen regelmatig recensies, zoals uit bovenstaand concertoverzicht blijkt, en voorbeschouwingen en besteedt ook de Publieke Omroep, waaronder programma's als Podium Witteman en De Wereld Draait Door, regelmatig aandacht aan het Muziekgebouw. De vaak gedurfde programmering, waarbij we niet aarzelen de verdieping op te zoeken helpt daarbij. Specials die we samen met bijvoorbeeld De Groene Amsterdammer ontwikkelen, vinden gretig aftrek.

Vrijkaartenbeleid

Het Muziekgebouw hanteert een strikt vrijkaartenbeleid. De eigen programmering biedt slechts ruimte voor een beperkt aantal vrijkaarten voor de bespelers (maximaal 13). Extra kaarten gaan tegen het volle tarief en in uitzonderlijke gevallen zoals joint promotion met korting. Bij culturele verhuur beslist de externe partij over het aantal ter beschikking te stellen vrijkaarten. Het Muziekgebouw heeft daar geen zeggenschap in.

4. Jeugd & Educatie

De gezamenlijke afdeling Jeugd & Educatie zorgt ervoor dat het Muziekgebouw en het BIMHUIS ook voor scholen en families inspirerende plekken zijn. Dat doet de afdeling door de organisatie van workshops, concerten, rondleidingen en stages. Het hart van de afdeling is SoundLAB, een unieke en onderscheidende plek waar experimenteren en componeren met instrumenten uit de 21ste eeuw centraal staat. Nieuw in 2019 zijn het project SoundLAB op Reis, de workshops Wetenschap & Technologie (W&T) en de serie *Groove Beast!* jazzconcerten in het BIMHUIS. Het team Jeugd & Educatie bestaat uit een hoofd, een educatiemedewerker, een technicus en een productieleider. Daarnaast werken er tien à twaalf freelance workshopleiders die de workshops SoundLAB verzorgen.

SoundLAB

Het SoundLAB is een unieke en onderscheidende collectie van elektronische en akoestische instrumenten. Het doel van de workshop is dat deelnemers met elkaar nieuwe muziekstukken bedenken en uitvoeren. De workshops zijn een groot succes voor zowel basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs, MBO en HBO studenten, verjaardagsfeestjes en voor volwassenen.

SoundLAB op Reis

De educatieafdeling vindt het belangrijk dat ook kinderen en jongeren die niet in Amsterdam wonen of die moeilijk naar het Muziekgebouw kunnen ook met onze bijzondere en vernieuwende vorm van muzikeducatie in contact komen. In 2019 hebben we in Amsterdam gewerkt op AZC Willinklaan, de Van Koetsveldschool (Speciaal Onderwijs) en hebben we workshops gegeven in NEMO, in de Meervaart (Moccadag van de Cultuureducatie). Buiten Amsterdam hebben wij gewerkt op Mytyschool De Kleine Prins (Utrecht, Speciaal Onderwijs), bij de MuziekRoute (Utrecht Overvecht), in Theater aan de Slinger (Houten), het Wilminktheater (Enschede), het ICO (Assen), AZC Almelo (i.s.m. De Vrolijkheid). Er is veel belangstelling voor SoundLAB op Reis en wij krijgen altijd enthousiaste reacties van deelnemers en organisatoren. We bereiken met dit project kinderen uit het basisonderwijs, speciaal (voortgezet) onderwijs, voortgezet onderwijs, jongeren én volwassenen.

SoundLAB in combinatie met Wetenschap & Techniek

In het Techniepact 2020 is afgesproken dat alle basisscholen vanaf 2020 aan Wetenschap & Techniekonderwijs moeten doen. Voor veel leerkrachten is dit een lastig onderwerp. Het Muziekgebouw ontwikkelt daarom een workshop SoundLAB die over Onderzoekend en Ontwerpend Leren gaat en over geluid, componeren en het zelf maken van nieuwe muziekinstrumenten. De evaluaties van deze workshop die wij op basisscholen in Amsterdam Oost hebben gegeven in samenwerking met Stichting De Rode Loper Op School zijn heel positief.

Onderzoek Lectoraat Kunsteducatie

In dit kader vindt in 2019 ook het onderzoek SoundLAB in combinatie met Ontdekkend en Ontwerpend Leren plaats. Dr. Michel Hogenes voert dit onderzoek, dat wordt gefinancierd door het Lectoraat Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunst, uit. Leerlingen uit de bovenbouw van de basisschool leren hoe een conductive touchboard werkt

en gaan met deze technologie zelf een instrument bouwen op basis van geleiding. Ook nemen ze zelf hun geluiden op. Het doel van dit onderzoek is een lespakket over zowel muziek- als techniekonderwijs. Het eerste pilotlesproject vond plaats op Basisschool de Bonkelaar in Amsterdam Noord. Na de zomervakantie is gestart met de tweede pilotschool, dat is OBS de Lindenboom in Koog aan de Zaan. Anouk Diepenbroek (voormalig hoofd Educatie Muziekgebouw) blijft als assistent onderzoeker betrokken, maar dan vanuit haar nieuwe functie bij FluXus en houdt uiteraard het Muziekgebouw op de hoogte.

Groove Beest Jazzconcerten

Het BIMHUIS ervaart dat er te weinig jazzconcerten voor kinderen zijn en wil de komende seizoenen jaarlijks vier nieuwe concerten voor kinderen produceren door aanstormende, jonge bands. De kinderconcerten gaan over plezier, lol, energie, groove, dansen en samen in het moment iets nieuws creëren. Ieder concert zal in het BIMHUIS minstens twee keer gespeeld worden: één keer voor scholen en één keer voor families. De bands die voor seizoen 2019/2020 gevraagd zijn, zijn Son Swagga, Kruidkoek, Shishani & Namibian Tales en KOFFIE. In Jennifer Muntslag hebben wij de perfecte MC Groove Beest gevonden om gezamenlijk een nieuw format voor deze school- en familieconcerten te ontwikkelen. Met de nieuw ontstane jazzconcerten kunnen de bands vervolgens het land in. Het BIMHUIS neemt een proactieve houding aan om dit format ook elders te laten spelen.

Alliantie Muziekeducatie Amsterdam

Het Muziekgebouw en BIMHUIS zijn een van de oprichters van de Alliantie Muziekeducatie Amsterdam (AMA). Samen met Het Koninklijk Concertgebouw, KCO, NO&B, NedPho/NKO en Oorkaan. Doel is het educatieve aanbod voor het basisonderwijs onderling af te stemmen op inhoud, leerdoelen, planning, doelgroep, kwaliteit en kwantiteit. AMA wordt inmiddels als een voorbeeld gezien voor cultuureducatie in de stad. Ook trekken de AMA partners gezamenlijk op in de marketing en communicatie rondom de werving van scholen door middel van een gezamenlijke website, brochure en online nieuwsbrieven. In 2019 is begonnen met de voorbereidingen van een gezamenlijk boekingssysteem Planned Culture. AMA overlegt periodiek met de muziekscholen die op de Amsterdamse basisscholen de doorlopende leerlijnen verzorgen. AMA wordt mede gefinancierd door de Maurice Amado Foundation.

Samenwerking EYE Filmmuseum en NEMO

Net als in 2018 werkt Muziekgebouw samen met de educatieafdeling van EYE Filmmuseum en ontvangen wij scholen uit het hele land voor de combinatie Soundtrack Live en een interactieve rondleiding in EYE. Daarnaast werken we samen met NEMO waar wij bij de Maakkunde module over geluid, leerkrachten trainen om met de gemaakte muziekinstrumenten ook daadwerkelijk met de klas muziek te maken.

Basisonderwijs

Voor het Basisonderwijs organiseerden we in 2019 uiteraard de SoundLAB workshops, maar ook schoolconcerten door Oorkaan, zoals Caravan en het Flamenco schoolconcert in het BIMHUIS. Traditiegetrouw vonden ook de slotpresentaties van de Zing ZO kleuterconcerten van Muziekschool Amsterdam plaats in de Grote Zaal van het Muziekgebouw. Tijdens het Minimal Music Festival organiseerden wij een schoolconcert door Slagwerk Den Haag en tekenaar Gerard de Bruyne.

Speciaal onderwijs

Voor het Speciaal Onderwijs organiseerden wij twee weken vol op maat gemaakte workshops op de school zelf. De eerste school was Mytylschool De Kleine Prins in Utrecht, en in juni volgde De Van Koetsveldschool in Amsterdam. Het is voor scholen uit het Speciaal Onderwijs vaak lastig om naar het Muziekgebouw te komen. Met SoundLAB op Reis zijn wij mobiel geworden en kunnen wij met onze instrumenten makkelijker de school bezoeken.

Voortgezet onderwijs

Niet alleen scholen uit Amsterdam en omstreken bezoeken het Muziekgebouw en BINMHUIS. Ook scholen uit Schijndel, Almere, Haaksbergen, Culemborg en Velsen-Zuid komen speciaal voor het educatieve aanbod naar de hoofdstad. Naast de workshops SoundLAB, Soundtrack Live en Loop Station organiseerden we wij ook schoolconcerten door de IJ-Salon en Kruidkoek. Het meest bijzondere project was The Gender Agenda door Asko|Schönberg waar leerlingen in een muzikale spelshow nadachten over mannelijkheid en vrouwelijkheid. Dit project was mede mogelijk gemaakt door de Art Mentor Foundation.

Talentontwikkeling

Het Conservatorium van Amsterdam heeft in het Muziekgebouw een serie van drie concerten met drie verschillende ensembles. Daarnaast presenteren jonge talenten van het Conservatorium van Amsterdam zich tijdens het voorprogramma van de series Grote Zangers, Strijkkwartetten en Open je Oren!. Samen met het Prinses Christina Concours, het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds en het Conservatorium van Amsterdam organiseren we een serie gratis lunchconcerten in de Grote Zaal.

Families

Kinderen kunnen muzikaal opgroeien in het Muziekgebouw en het BIMHUIS. Tijdens vier Kijk Muziek! middagen organiseerden wij voor kinderen vanaf 2 jaar een serie Peuterconcerten in de Kleine Zaal. Voor iets grotere kinderen vanaf 6 jaar stonden tijdens deze middagen de theatrale kinderconcerten in de Grote Zaal op het programma, vaak uitgevoerd door ensembles die ook in de volwassenprogrammering van het Muziekgebouw te horen zijn. Bij de Kijk Muziek! middagen hoort een gratis randprogramma met een rondleiding, bliksemworkshops in SoundLAB, muzikaal knutselen en een muzikale peuterspeeltuin. Kinderen vanaf 8 jaar kunnen terecht bij onze serie Open je Oren! gepresenteerd door Dieuwertje Blok. Hierin deelden Nederlandse topmusici waaronder het Amsterdams Andalusisch Orkest, Hadewych Minis en Maria Milstein hun liefde voor muziek en hun instrument met het jonge publiek.

Bereik

In totaal organiseerde de afdeling Jeugd & Educatie in 2019 733 activiteiten voor ruim 20.000 kinderen en jongeren. De deelnemers aan onze educatieprogramma's bezoeken tijdens hun workshops, schoolconcerten en educatiecircuits zowel het Bimhuis als het Muziekgebouw, om die reden verantwoordten we de prestatiegegevens van de gezamenlijke educatieafdeling per 2019 gezamenlijk en is een vergelijking met 2018 minder zinvol. Een belangrijke reden voor het grotere bereik buiten Amsterdam is het project SoundLAB op Reis, waardoor wij ook buiten het Muziekgebouw en BIMHUIS workshops konden aanbieden. Dit was in 2019 erg succesvol en zorgde voor een groot bereik. We hebben hier

in 2019 veel in geïnvesteerd, zowel financieel als in tijd. Voor het komend jaar is extra steun noodzakelijk om dit kwantitatieve niveau te kunnen blijven realiseren. Ook de Zing Zo eindpresentaties werden door een groot aantal kinderen bezocht in 2019, we weten inmiddels dat deze eindpresentaties in 2020 niet in het Muziekgebouw kunnen plaatsvinden, waardoor het totaal bereik voor dat jaar naar verwachting weer wat lager zal uitvallen.

5. Zakelijke Evenementen

Om de programma ambities van het Muziekgebouw mede te kunnen realiseren en ervoor te zorgen dat het gebouw optimaal wordt benut organiseert het Muziekgebouw complementair aan zijn culturele kerntaak ook zakelijke evenementen. De opbrengst die we hiermee genereren dragen tevens bij aan het bereiken van een verantwoord percentage eigen inkomsten.

Het jaar 2019 was het succesvolste jaar ooit voor de afdeling Zakelijke Evenementen. Er vonden 69 evenementen plaats. De omzet groeide met ruim 30% van € 566.000,- in 2018 naar € 738.000,- in 2019. Deze groei kwam vooral tot stand door een goede bezetting in de normaal rustige zomerperiode, waarin bijna doorlopend evenementen plaatsvonden. Zo presenteerde eind augustus autofabrikant Hyundai gedurende maar liefst tien dagen zijn nieuwste elektrische modellen voor journalisten, autovloggers en -bloggers uit de hele wereld. Vaste relaties ING, AHOLD en Tomtom organiseerden ook in 2019 hun aandeelhoudersvergaderingen in het Muziekgebouw.

In 2019 vonden opvallend veel evenementen plaats met 'groen' en 'duurzaamheid' als thema. Veel bedrijven zien het Muziekgebouw daarvoor als perfecte locatie. Voorbeelden zijn het internationale Greenbuild congres over duurzaam bouwen, en het internationale Lead the Beat B Corp Summit over duurzaam ondernemen en het behalen van B Corp certificaat. Bedrijven met dit certificaat beloven naast hun zakelijke-, ook sociale-, maatschappelijke- en milieudoelen na te streven. Daarnaast lanceerde Nederlands Haarsalon verzorgingsmerk Keune hun groene haarproductenlijn 'So Pure'.

Culturele bijeenkomsten zoals de jaarlijkse uitreiking van de Prins Bernhard Cultuurfondsprijs en de tweejaarlijkse Van Praagprijs van het Humanistisch Verbond vonden wederom plaats in de Grote Zaal. Na een aantal jaren afwezigheid mocht het Muziekgebouw de uitreiking van de Zilveren en Gouden Griffel tijdens het Kinderboekenbal weer faciliteren.

Nieuw dit jaar waren diverse educatieve evenementen, waaronder de afstudeerceremonie van de internationale PPLE-opleiding van de Universiteit van Amsterdam (UvA) in juli. Daarnaast werd de Grote Zaal in het najaar meerdere keren ingezet voor hoorcolleges van de UvA en de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Prachtige voorbeelden van een optimaal gebruik van de Grote Zaal: een zakelijk evenement overdag en concert in de avond. Ook de uitreiking van de Deltapremie, een nieuwe toonaangevende prijs voor praktijkgericht onderzoek aan hogescholen, vond plaats in het Muziekgebouw.

Internationale ICT-bedrijven als Framer en Bloomreach vonden het Muziekgebouw goed matchen met hun identiteit en hetgeen zij naar hun relaties willen uitstralen. Het

Muziekgebouw als locatie voor hun evenement beviel beide bedrijven zo goed, dat zij in 2020 terugkomen. Ditmaal mét het BIMHUIS erbij, zodat meer parallelsessies mogelijk zijn; een goed voorbeeld van de steeds intensievere samenwerking met afdeling Verhuur van het BIMHUIS. Over en weer zetten we elkaars zalen in voor break-out sessies en bundelen we onze krachten steeds vaker in een verkleinde vorm van ijVENUES, ons samenwerkingsverband op de Piet Heinkade.

Het zag er tot voor kort naar uit dat 2020 wederom een goed jaar voor zakelijke evenementen zou worden. Helaas gooit de uitbraak van het Coronavirus nu al merkbaar roet in het eten. Er worden evenementen afgezegd en de evenementen die blijven staan, worden afgeschaald. We hopen en verwachten dat ten tijde van het vijfjaarlijkse SAIL 2020 in augustus de toestand genormaliseerd is en dat we daar de inkomstenderving nog enigszins goed kunnen maken.

6. Vermogensfondsen en Vrienden

In 2019 heeft het Muziekgebouw qua fondsenwerving en Vrienden aan de verwachting voldaan. De inkomsten uit fondsenwerving zijn gestegen en het aantal Vrienden is gestabiliseerd.

Vermogensfondsen

In 2019 heeft het Muziekgebouw €290.000,- aan bijdragen uit publieke middelen en private fondsen ontvangen. Dit bedrag is hoger uitgevallen dan begroot. Dat komt met name doordat het Muziekgebouw in 2019 meer speciale projecten had om voor te werven dan in andere jaren.

In 2019 ontving het Muziekgebouw steun van de volgende fondsen:

- Fonds Podiumkunsten: € 37.500,- als vaste programmeringsbijdrage
- Fonds Podiumkunsten: € 4.750,- het programma verdienvermogen ensembles
- Stichting AMMODO: € 55.000,- ten behoeve van twee opdrachtcomposities:
  - Vladimir Martynov, wereldpremière op 4 april 2019
  - Iris ter Schiphorst, wereldpremière op 7 november 2019
- Art Mentor Foundation Lucerne: € 43.623,- t.b.v. het Andriessen Festival 2019
- Fonds21: € 20.000,- t.b.v. het Andriessen Festival 2019
- Stichting Zawabas: €7.800,- t.b.v. het Andriessenfestival
- Prins Bernhard Cultuurfonds: €20.000,- t.b.v. het Andriessenfestival
- Fonds21: € 35.000,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- Turing Foundation: € 10.000,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- The Aaron Copland Fund: € 7.051,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- Amphion Foundation: € 2.638,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- Ernst von Siemens Musikstiftung: € 7.500,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- Goethe Instituut: € 10.000,- t.b.v. het Minimal Music Festival 2019
- We Jansen stichting: € 5.000,- t.b.v. Weinbergmarathon
- Particuliere gift: € 15.000,- t.b.v. Bruckner Festival
- Gift van anoniem fonds: € 10.000,- t.b.v. Wanna Swing muziekschommels
- Educatiefondsen € 14.750,-

Het Muziekgebouw dankt alle fondsen voor hun genereuze steun en voor het in het Muziekgebouw gestelde vertrouwen.

Vrienden

Het Muziekgebouw is alle Vrienden zeer dankbaar voor hun steun. In 2019 doneerden de Vrienden samen een bedrag van ongeveer €70.000,-.

Het aantal Vrienden is in 2019 licht gedaald. Dit komt met name door de automatische uitstroom van Vrienden zonder doorlopende machtiging. Dit zijn vaak bezoekers die bij het bestellen van concertkaarten via de website minimaal 50 euro doneren en hierdoor gedurende een jaar automatisch Vriend zijn. Sinds november worden deze uitstromende Vrienden benaderd om doorlopend Vriend te worden. Ze ontvangen in ruil voor een getekende machtiging een bon voor een gratis lunch in Grand Café 4'33. De eerste resultaten zijn zeer bemoedigend. In 2020 wordt deze actie gecontinueerd en ook andere acties ingezet om het Vriendenbestand verder uit te breiden.

De Vrienden konden in 2019 verschillende activiteiten bijwonen:

- De Openbare repetities van de nieuwe composities van Vladimir Martynov (april 2019) en Iris ter Schiphorst (november 2019)
- Op 7 november werden de Vrienden tijdens de Weinberg Marathon uitgenodigd in Grand Café 4'33 voor een *Meet & Greet* met de leden van het strijkkwartet Quator Danel.
- Op 12 mei werden de Vrienden uitgenodigd voor een kop koffie en de openbare repetitie van Café Zimmerman van de Nederlandse Bachvereniging
- Alle Vrienden hebben zowel de bijlage van de VPRO-gids over de Weinberg Marathon en Strijkkwartet Biënnale als de Bijlage in de Groene Amsterdammer over wereldpremières van o.a. ter Schiphorst en Vonorov per post ontvangen.
- Alle Vrienden hebben de nieuwsbrief ontvangen met daarin, naast het laatste nieuws, aanbiedingen met Vriendenkorting op concertkaartjes.

Voor de Vrienden die €500,- per jaar of meer doneren organiseerden wij wederom de Muzikale Salon op het podium van de Grote Zaal. Het muzikale programma werd verzorgd door Zielsverwant Maarten Engeltjes.

7. Personeel

Op 31 december 2019 had het Muziekgebouw 39 werknemers met een vaste uren arbeidsovereenkomst voor onbepaalde of bepaalde tijd op de loonlijst staan. Daarnaast hadden we op 31 december 2019 26 oproepkrachten in dienst. Deze oproepers zijn vooral werkzaam bij de afdelingen publieksservice en kassa. In totaal heeft het Muziekgebouw over 2019 gemiddeld 39 FTE in dienst. 31,5 FTE aan werknemers met een vast uren dienstverband en 7,5 FTE oproepkrachten. Dat zijn in totaal 2 FTE's minder dan in 2018. Het is echter niet zo dat we in 2019 het werk met 2 FTE minder gedaan hebben. Doordat vertrek en aanname van medewerkers niet altijd op elkaar aansloten is er in de tussenliggende maanden gebruik gemaakt van freelancers. Die tellen niet mee in het totaal aantal FTE's, maar drukken natuurlijk wel degelijk op de personeelsbegroting. Het verloop onder het personeel was iets groter dan in 2018. In totaal gingen er in 2019 twintig werknemers uit

dienst en kwamen er vijftien in dienst. Het merendeel van deze mutaties vindt plaats bij de afdeling publieksservice waar de mobiliteit relatief hoog is. Maar in een tijd waarin de arbeidsmarkt aantrekt, zien we ook in de vaste functies een hoger verloop. In 2019 verlieten het hoofd Marketing en Communicatie en het hoofd Educatie het Muziekgebouw na dienstverbanden van meer dan tien jaar. Ook onze medewerker fondsenwerving en relatiebeheer en medewerkers bij de afdelingen zakelijke evenementen, techniek en kassa kozen voor een dienstbetrekking buiten het Muziekgebouw. Daarmee gaat er een hoop ervaring verloren in het Muziekgebouw, maar het biedt ook mogelijkheden voor verjonging en vernieuwing. In die zin biedt mobiliteit nieuwe kansen.

De huidige formatie plus de additionele krachten die we op basis van de flexibele back office inhuren maken het mogelijk de producties die we hebben op een goede manier uit te voeren. Wij zijn ons er van bewust dat de werkdruk in het seizoen hoog is en dat er veel wordt gevraagd van iedereen die zich voor het Muziekgebouw inzet. We blijven creatief zoeken om waar mogelijk in piekperiodes extra mensen in te zetten. De directie heeft grote waardering voor de inzet en betrokkenheid van alle medewerkers van het Muziekgebouw die 2019 opnieuw tot een bijzonder succesvol jaar voor het Muziekgebouw hebben gemaakt. Die bewondering geldt ook de 25 vrijwilligers die zich met veel plezier en enthousiasme inzetten als gastvrouwen/gastheren, programmaverkopers en rondleiders. Het Muziekgebouw heeft grote waardering voor hun niet aflatende inzet.

Het ziekteverzuim in 2019 ligt op 5% en is daarmee meer dan een procentpunt lager dan in 2018 (in dat jaar ruim 6%). Ook het aantal verzuimdagen daalde en wel van 750 in 2018 naar 520 in 2019. Het ziekteverzuim wordt nog steeds hoofdzakelijk veroorzaakt door werknemers die langdurig gedeeltelijk of volledig ziek zijn, al neemt het aandeel af. De oorzaken van dit verzuim zijn over het algemeen niet werk gerelateerd. De preventiemedewerker zette in 2019 haar taken voort. In 2019 is ook de taak van vertrouwenspersoon ingevuld, verdeeld over twee personen. Op advies van de preventiemedewerker zijn in 2019 alle PC's vervangen en waar gewenst voorzien van een extra beeldscherm en zijn ter voorkoming van valgevaar alle bijbehorende kabels vastgezet. Met het witverven van de kassamuren is aan de wens om tot betere licht- en werkomstandigheden te komen, voldaan. Organisatie breed is een tiental nieuwe bureaustoelen aangeschaft ten behoeve van een verantwoorde zithouding. Verder besteedt de preventiemedewerker op regelmatige basis aandacht aan de kwaliteit van de werkplek (werkplek onderzoek), til-trainingen en gehoorbescherming op maat.

In 2019 heeft de Personeelsvertegenwoordiging van het Muziekgebouw tweemaandelijks overleg gehad met de directie. Ook heeft de PVT eenmaal per jaar overleg met de RvT. De PVT heeft een duidelijke signaalfunctie en geeft advies op bestaand en voorgenomen beleid. De directie legt voorgenomen besluiten op het vlak van personeel en personeelsregelingen voor aan de PVT.

In 2019 is het belangrijkste doel van de PVT geweest om bij de directie aandacht te vragen voor de noodzaak van een beter georganiseerd HR beleid, dit heeft geresulteerd in een HR scan door een extern bedrijf waar een gedegen advies voor verbeterpunten uitgekomen is. Ook is er inmiddels een vacature voor een HR medewerker.

Extern onderhoudt de PVT de relaties en het netwerk met Ondernemingsraden van andere culturele instellingen in Amsterdam zoals het BIMHUIS, Concertgebouw, ITA en NO&B.

2019 is ook het jaar geweest waarin de PVT zich heeft voorbereid op de werving voor (en de overdracht naar) een nieuwe Ondernemingsraad. Per 1 april 2020 zal de nieuwe OR, bestaande uit 5 nieuwe leden, officieel van start gaan.

Dan nemen ook de huidige leden afscheid, aan wie het Muziekgebouw veel dank is verschuldigd.

We verwachten in 2020 het huidige personeelsbestand op peil te houden. We verwachten, conform begroting, niet meer dan een lichte groei in personeelsaantallen.

8. Financiën

2019 was financieel gezien een goed jaar voor het Muziekgebouw. Ten opzichte van de begroting hebben we qua inkomsten ruim €450.000 beter gepresteerd. Ten opzichte van 2018, bijna vier ton beter. De eigen programmering, inbegrepen twee festivals, waarvan de recette volledig aan ons toekomt, hebben de publieksinkomsten naar een hoger niveau gestuwd, anderhalve ton meer dan begroot. Ook de overige inkomsten, met name de Zakelijke Evenementen laten een zeer positief beeld zien, hier is €241.000 beter gepresteerd dan begroting en €126.000 beter dan 2018. De indirecte opbrengsten uit horeca activiteiten derden zijn iets lager dan begroot uitgevallen en ook lager dan in 2018. De opbrengst uit zaalverhuur laat niet altijd een verband zien met het aantal bezoekers en dus aan het gebruik van catering. Zo was er een aantal grote verhuringen met relatief weinig bezoekers. Voor de bijdragen uit fondsen was 2019, een jaar met twee zelf georganiseerde festivals, een goed jaar. We ontvingen ruim €30.000 meer dan begroot, onder andere voor het Minimal Music festival is €10.000 meer ontvangen en ook voor het SoundLAB op Reis project ruim €5.000 meer dan begroot. De inkomsten uit private middelen, onze Vrienden, zijn gestabiliseerd ten opzichte van 2018. 2018 stond in het teken van werving onder onze vaste bezoekers en omdat dit kan niet elk jaar kan plaatsvinden, lag in 2019 de aandacht meer op behoud.

Voor de uitgaven zijn we in 2019 goed blijven bewaken en voor de beheerlasten is dit goed gelukt. Deze zijn voor personele en materiele lasten, bijna 60.000 onder begroting gerealiseerd. Dit is ook dankzij eenmalige meevallers, verder zijn de algemene publiciteitskosten lager uitgevallen dan begroot. De activiteitenlasten laten aan de personele kant een overschrijding zien, ruim 2 ton zien ten opzichte van begroting en €173.000 ten opzichte van 2018. Enerzijds is dit veroorzaakt door de hogere uitgaven voor de musici, de uitkoopsommen en anderzijds door de vorming van de personele voorziening voor ziektekosten en voor de duurzame inzetbaarheid personeel. De activiteitenlasten materieel laten een overschrijding van ruim €80.000 zien ten opzicht van begroting. Voornamelijk veroorzaakt door de overige activiteitenkosten voor de twee festivals, hier waren de juiste bedragen tijdens het maken van de begroting nog niet bekend.

Al met al maakt dit, dat we ruim €276.000 beter presteren dan begroting en bijna €120.000 beter in vergelijking met 2018.

Na de toerekening aan en benutting van de bestemmingsreserve vaste activa komt het positieve resultaat komt ten goede van de bestemmingsreserves Fonds Risicovolle Programmering, marketing en communicatie en de algemene reserve. Hierdoor bedraagt de algemene reserve per ultimo 2019 ruim 2,7 ton.

Met een eigen inkomsten percentage van 53%, ver boven de norm van 25% die de gemeente Amsterdam hanteert, doet het Muziekgebouw het goed.

Met een solvabiliteit van 1,38 (1,29 in 2018) en een liquiditeit van 1,8 (1,8 in 2018) is de financiële positie sterk te noemen. Solvabiliteit is de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen en de liquiditeit is de verhouding vlottende activa / kortlopende schulden. De directie en de RvT hebben met de accountant een gesprek gevoerd over de jaarrekening en het accountantsverslag over 2019.

Gebouw

Het Muziekgebouw stelt kwaliteit in alles wat het doet voorop. Op die manier gaan we ook om met het gebouw waarin we onze activiteiten ontplooiën. Samen met de Beheerstichting Accommodatie Muziekgebouw/Bimhuis (BAMB) houden we het gebouw in optimale conditie. Voor het gebouw zelf en voor de middelen in het Muziekgebouw hebben we uitgebreide en actuele meerjarenonderhoudsplannen. In 2019 hebben we flink geïnvesteerd in een extra geluidsinstallatie in de Grote Zaal, waardoor we nu in hoge mate zelfvoorzienend zijn en veel minder 'geluid' hoeven in te huren bij versterkte concerten. Vanzelfsprekend houdt ook het Muziekgebouw zich steeds meer bezig met duurzaamheid. In 2018 is de BAMB gestart met het traject om een BREEAM certificaat voor het gebouw te krijgen. Dit certificaat biedt een tool om het gebouw voortdurend te monitoren op gebruik, beheer en onderhoud. In 2019 is dit certificaat verkregen met de hoogst mogelijke score. Ook is in 2019 het zonnepanelenproject op het dak van het Muziekgebouw en BIMHUIS gerealiseerd. 960 panelen waarmee jaarlijks 270.000 kWh stroom wordt opgewekt, waardoor we voor ongeveer 20% zelfvoorzienend zijn.

Risicomanagement

Risicomanagement is integraal onderdeel van het gevoerde beleid en ligt formeel vast verdeeld in de onderdelen: strategie, operationeel, financieel, financiële verslaggeving en wet- en regelgeving. De directie is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en is van mening dat de interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatie brede risico's worden beheerst in 2019 adequaat hebben gewerkt.

De belangrijkste strategische risico's voor Muziekgebouw aan 't IJ zijn het behouden van de subsidie van de gemeente Amsterdam, het op peil houden van de bezoekersaantallen en het monitoren van de situatie bij de vaste bespelers van de Grote Zaal; de Nederlandse ensembles. Met de opname in de A-Bis is de subsidie voor het Muziekgebouw voor de periode 2017 – 2020 veilig gesteld. Ook voor de jaren daarna is het Muziekgebouw reeds aangewezen voor de A-Bis, de aanvraag voor de periode 2021-2024 is begin 2020 ingediend. Tevens heeft het Muziekgebouw samen met zes andere organisaties een aanvraag ingediend bij het ministerie van OC&W. Mede door de constante subsidiestroom vanuit de gemeente Amsterdam zijn de kasstromen voldoende en wordt in de financieringsbehoefte ruim voorzien.

Operationele en financiële risico's (prijis-, liquiditeits-, koers- en renterisico's) zijn vastgelegd in de managementinformatie en worden maandelijks geanalyseerd. De bewaking van de

financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vindt periodiek plaats. Muziekgebouw aan 't IJ stelt maandelijks een herijkte jaarresultaatprognose op.

9. Horeca

Na de intensieve verbouwing in de zomer van 2018 en de daaropvolgende opening in september kreeg Grand Café 4'33 in 2019 de kans zijn ambities waar te maken. De creatie van een eigen ingang en de vernieuwing van zowel de kaart als de inrichting leverden veel positieve reacties op. Het grand café deed al enkele malen dienst als festivalcafé en we ontvingen vele concertbezoekers voor én na afloop van het concert. Het niet-concert gebonden bezoek vertoonde in 2019 eveneens groei en samen met de horecapartners van 4'33 werken we eraan die nog verder te intensiveren. Bijvoorbeeld met de opening van de Muziekschommels op de kade, maar ook met het ontwikkelen van programmering voor 4'33 in samenwerking met studenten van het Conservatorium van Amsterdam. Inmiddels is het een horecavoorziening die voor gebouwcollega's, publiek, musici, omwonenden en makers steeds vaker een vanzelfsprekende plek is om elkaar te ontmoeten en de plek daarmee kleur te geven.

10. Vooruitblik

Het Muziekgebouw houdt in zijn programmering ook in 2020 bewust rekening met de betekenis van de hedendaagse muziekcultuur als tegenkracht, innovatieve kracht én verbindende kracht. Het Muziekgebouw gelooft daarbij in de kracht van de verschillen; innovatie, reflectie en verbinding ontstaan juist daar waar culturen, genres en generaties elkaar tegenkomen, herkennen en soms botsen. Nog niet iedereen die hieraan een wezenlijke bijdrage kan leveren, voelt zich in al die facetten in het Muziekgebouw gehoord. En dat is jammer, want het beperkt de potentie en relevantie van deze plek voor een brede groep Nederlanders (Amsterdammers in het bijzonder) en zet daarmee de continuïteit van het Muziekgebouw op de langere termijn onder druk. Dat maakt onze opdracht voor 2020 op dit punt des te relevanter: we willen dat zoveel mogelijk mensen, met welke achtergrond dan ook, zich aan het Muziekgebouw en elkaar verbonden voelen en zich hier thuis voelen; omdat ze een deel van hun trots ontlenen aan het feit dat ze in het Muziekgebouw zijn om elkaar te ontmoeten, te genieten van een programma of dat juist ontwikkelen, of simpelweg omdat ze hier werken. Deze opdracht vloeit van nature voort uit onze staande visie en missie, die erop neerkomt dat we onze liefde voor de muziek met zoveel mogelijk mensen willen delen.

Dat betekent dat we met ingang van 2020 toewerken naar meer verscheidenheid en dynamiek in programmering, partnerschappen en publieksbereik. Bij het zoeken naar een dergelijke variëteit en dynamiek kiezen we niet voor volumegroei, maar voor een verrijking van de mix in programma en bezoek. Dat dit de nodige risico's met zich mee brengt moge duidelijk zijn. 2020 wordt ook het jaar waarin de Amsterdamse Kunstraad de gemeente en de Raad voor Cultuur het rijk adviseert over het al dan niet toekennen van structurele subsidie. De landelijke Rizoombaanvraag raakt voor een belangrijk deel aan de ambities van het Muziekgebouw omtrent de productiehuisfunctie. Muziekgebouw is kernpartner in

Rizoom. De wijze waarop de adviezen uitvallen is daarmee voor een belangrijk deel bepalend voor de mate waarin we in 2020 een start kunnen maken met de geambieerde productiehuisstaken. De statistieken leren dat er zowel in de landelijke als lokale BIS sprake is van over-inschrijving. Hoe dat voor het Muziekgebouw uitpakt, valt lastig te voorspellen, al zijn we ervan overtuigd dat we op dit punt een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

In 2020 investeren we in een groot CRM project en nemen daarvoor een CRM medewerker in dienst. We gaan ook een HR medewerker aannemen die zich met name gaat bezighouden met werving en selectie en diversiteit en inclusie binnen ons personeelsbestand.

De recente uitbraak van het Coronavirus zorgt voor extra onzekerheid en kan consequenties hebben voor wat is geschreven onder de paragraaf Risicomanagement. De reactie van de overheid, met op moment van aanpassen van dit schrijven een sluiting van alle publieke ruimtes tot 1 juni 2020, heeft serieuze bedrijfseconomische consequenties, ook ten aanzien van personeel. Ook daarna is de situatie nog ongewis met beoogde versoepelingen vanaf 1 juni tot 30 bezoekers, vanaf 1 juli tot 100 bezoekers en vanaf 1 september mogelijk een verdere uitbreiding. De Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid is aangevraagd en de eerste tranche is verkregen.

De structurele steun van de gemeente Amsterdam is onmisbaar in het realiseren van onze ambities. We zijn de gemeente dan ook bij voorbaat dankbaar voor het vertrouwen. Datzelfde geldt voor de financiële steun die we in 2019 hebben ontvangen van stichting AMMODO, Fonds Podiumkunsten, Fonds 21, Art Mentor Foundation, Turing Foundation, Mondriaan stichting, Prins Bernhard Cultuurfonds, het Goethe Instituut en andere fondsen en particuliere gevers. Zonder hen waren al die festivals, specials en andere innovatieve projecten er nooit geweest.

Amsterdam, 19 maart 2020

Maarten van Boven
Algemeen en artistiek directeur

Boudewijn Berentsen
Zakelijk directeur

Bestuurssamenstelling

Directie

Maarten van Boven   Algemeen en artistiek directeur

Boudewijn Berentsen   Zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Sijbolt Noorda   Voorzitter.
Oud voorzitter van de vereniging van universiteiten en oud
voorzitter Holland Festival.

Aangetreden per 27 oktober 2014, herbenoemd per 27
oktober 2017, aftreden per 27 oktober 2020.

Silvia van der Heiden   Lid
Algemeen directeur Nederlands Film Festival.
Aangetreden per 27 oktober 2014, herbenoemd per 27 oktober
2017, aftreden per 27 oktober 2020.

Wietse Tjoelker   Lid
Directeur-eigenaar WBT management & advies.
Aangetreden per 27 oktober 2014, herbenoemd per 27 oktober
2017, aftreden per 27 oktober 2020.

Carolien Croon   Lid
Directeur Bijbels Museum.
Aangetreden per 1 januari 2016, herbenoemd per 1 januari
2019, aftreden per 1 januari 2022.

Jörgen Tjon A Fong   Lid
Oprichter, regisseur en artistiek leider Urban Myth.
Aangetreden per 21 maart 2019, herbenoembaar per 21 maart
2022, aftreden per 21 maart 2025.

Het bestuur en toezicht van Muziekgebouw aan 't IJ geschiedt volgens de principes en best practices van de Code Cultural Governance. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging.

Begroting 2020

	Begroting 2020
BATEN	
Publieksinkomsten	1.453.600
Overige inkomsten	1.161.000
Indirecte inkomsten	85.325
Totaal Opbrengsten	2.699.925
Subsidie gemeente Amsterdam	2.930.120
Overige subsidies uit publieke middelen	39.375
Bijdragen uit fondsen	215.500
Bijdragen uit private middelen	64.500
Totaal Subsidies / Bijdragen	3.249.495
Percentage eigen inkomsten	50%
TOTAAL BATEN	5.949.420
LASTEN	
Beheerlasten personeel	638.500
Beheerlasten materieel	1.656.050
Totaal Beheerlasten	2.294.550
Activiteitenlasten personeel	2.935.050
Activiteitenlasten materieel	699.350
Totaal Activiteitenlasten	3.634.400
TOTAAL LASTEN	5.928.950
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	20.470
Saldo rentebaten/-lasten	250
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	20.720
<i>Toerekening bestemmingsreserve vervanging activa</i>	168.284
<i>Benutting bestemmingsreserve vervanging Activa</i>	(107.250)
<i>Benutting bestemmingsreserve Programmering</i>	(25.000)
<i>Benutting bestemmingsreserve Marketing</i>	(25.000)
Restant toerekenen algemene reserve	9.686
	20.720

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van het Muziekgebouw ziet toe op de realisatie van de visie en missie van het Muziekgebouw en op de manier waarop de directie de haar ter beschikking gestelde middelen strategisch aanwendt. Over 2019 constateert de RvT dat het Muziekgebouw in termen van programma, publiek en financiën wederom goed heeft gepresteerd. Conform de verwachtingen vlakkt de ongekende publieksgroei van de afgelopen jaren iets af, maar dat neemt niet weg dat de stoelbezettingsgraad op pijl bleef en op zaalniveau zelfs licht steeg. Het verheugt de RvT te constateren dat het Muziekgebouw de bescheiden productiehuisfunctie serieus neemt, waarmee het de staande programmering verder verrijkt. De altijd nieuwsgierige houding en de bereidheid risico's te nemen dragen bij aan de verdere vernieuwing van de concertpraktijk en -beleving waar het Muziekgebouw voor staat. Dat dit zich tegelijkertijd vertaalt in een financieel uitstekend jaar is des te verheugender. Een compliment voor alle mensen die zich dagelijks inzetten voor het Muziekgebouw is daarom zeker op zijn plaats.

De RvT van Muziekgebouw aan 't IJ heeft in 2019 vier keer vergaderd. In de vergaderingen wordt de RvT adequaat geïnformeerd over de voortgang, de artistieke en financiële stand van zaken en de strategische ontwikkeling van het Muziekgebouw aan 't IJ. In de vergaderingen is ruim aandacht besteed aan de artistieke en zakelijke koers van het Muziekgebouw aan 't IJ. Tijdens de vergaderingen laat de RvT zich graag informeren over specifieke bedrijfsonderdelen. Zo lichtte het hoofd van de afdeling Jeugd en Educatie de RvT in over de missie, visie en strategie, gaf zij een inkijkje in SoundLAB, deelde ze de actuele cijfers en ging ze tenslotte in op de toekomstplannen en beoogde samenwerkingspartners. In 2019 besteedde de Raad van Toezicht extra aandacht aan twee strategische ontwikkellijnen in het Muziekgebouw, te weten het CRM en het HR traject. Beide trajecten werden mede gevoed op basis van externe expertise en resulteerden in de vorming van twee specifiek hierop toegesneden functies. In lijn met het voornemen tijdig te beginnen met het werven van nieuwe RvT leden, is in 2019 regelmatig stilgestaan bij de samenstelling van de RvT. De Code Diversiteit & Inclusie vormde daarvoor een belangrijke leidraad, ook waar het gaat over de opvolging van de voorzitter die in 2020 aan de orde is. Per maart 2019 is de heer Jörgen Tjon A Fong toegetreden tot de RvT. De heer Tjon A Fong is regisseur, producent en oprichter van de theatergroep Urban Myth. Hij is goed op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in de culturele sector en meer in het bijzonder de ontwikkelingen in de (muziek) theaterwereld. Een welkome aanvulling voor de RvT, zeker ook met het oog op de voorbereidingen van het Kunstenplan 2021 - 2024. De laatste RvT vergaderingen van 2019 stonden toch vooral in het teken hiervan. Over de gang van zaken in de organisatie is de raad actueel op de hoogte. Er vinden evaluatiegesprekken plaats met de directie en PVT en er worden stafleden uitgenodigd bij de vergaderingen van de Raad.

In 2019 heeft een vertegenwoordiging van de RvT wederom een gesprek gehad met de PVT. De RvT is tevreden over de inspanningen van de PVT leden en de directie om gezamenlijk zaken die voor medewerkers van het Muziekgebouw belangrijk zijn, op te pakken. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het optuigen van een volwaardig HR beleid, financieel inzicht en de aanstelling van een preventiemedewerker en vertrouwenspersoon. De RvT constateert dat directie en PVT op constructieve wijze met elkaar in gesprek zijn. De RvT dankt de PVT voor de inzet van de afgelopen 2,5 jaar. Per 1 januari 2020 is sprake van een volwaardige OR.

Samen met de directie hoopt de RvT dat de hiervoor nieuw te werven leden een brede vertegenwoordiging van de organisatie zullen waarborgen.

De toekomst van het Muziekgebouw hangt steeds meer af van een duurzame en geloofwaardige verbinding met onze omgeving - of beter: de makers én hun achterban. Door het bestaande te koesteren en het nieuwe te omarmen, creëren we de komende jaren ruimte voor een nieuwe generatie makers en de publieksgroepen die zij aanspreken. Daarmee staan we garant voor een nieuwe vorm van inclusie die niet wordt opgelegd, maar van binnenuit ontstaat. De daartoe ingezette mentaliteitsverandering en de strategie zoals geformuleerd in het ondernemingsplan wekken wat de RvT betreft alle vertrouwen. De RvT hanteert bij de beoordeling van de inspanningen van de directie de Code Cultural Governance, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie. Deze codes hanteert de RvT ook voor zijn eigen functioneren.

De RvT heeft in 2019 functioneringsgesprekken gevoerd met beide directeuren. De RvT is zeer tevreden over hun functioneren. Muziekgebouw aan 't IJ voldoet aan de normen in Wet Normering Topinkomens (WNT). De RvT neemt jaarlijks kennis van wijzigingen in de WNT bij het vaststellen van de bezoldigingen van de directie.

De Raad heeft de Jaarrekening over 2019 goedgekeurd, als ook de begroting voor 2020. De financiële positie van Muziekgebouw aan 't IJ is solide. De RvT is akkoord met de resultaatbestemming en juicht het toe dat er extra wordt gereserveerd voor programmering en marketing en communicatie, mede ook met het oog op de geambieerde programmatische pluriformiteit en verbinding met Amsterdam en haar inwoners. In 2020 zal de RvT zich vooral bezighouden met de ontwikkelingen rondom het Kunstenplan 2021 - 2024, waarvan de inhoudelijke en financiële contouren in de loop van 2020 duidelijk zullen worden. Zowel lokaal als landelijk. Het duurzaam verbinden van een nieuwe generatie makers en de publieksgroepen die zij aanspreken aan het Muziekgebouw vraagt om het kunnen nemen van financiële risico's in onderzoek, ontwikkeling en experiment. Alleen zo kan het Muziekgebouw de concertpraktijk en -beleving blijven innoveren, dieper wortelen in de stad en er samen met de gemeente Amsterdam voor zorgen dat de stad zijn internationale reputatie in de hedendaagse muziekcultuur behoudt op een manier die wordt gedragen door zoveel mogelijk Amsterdammers. De RvT rekt op de steun van de gemeente Amsterdam in deze en dankt de directie en medewerkers van het Muziekgebouw voor hun inspanningen op dit vlak.

Amsterdam, 19 maart 2020

Raad van Toezicht Muziekgebouw aan 't IJ

Sijbolt Noorda, voorzitter

Silvia van der Heiden, lid

Wietse Tjoelker, lid

Carolien Croon, lid

Jörgen Tjon A Fong, lid

Balans per 31 december 2019 (model I)

	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
1 Materiële vaste activa		
Inventaris, apparatuur en vleugels	867.927	736.511
Overige bedrijfsmiddelen (SoundLAB)	84.318	111.767
	<u>952.245</u>	<u>848.278</u>
2 Immateriële vaste activa		
Software	30.452	36.513
	<u>30.452</u>	<u>36.513</u>
3 Financiële vaste activa	1.716	1.892
	<u>1.716</u>	<u>1.892</u>
Totaal Vaste activa	984.413	886.683
4 Vorderingen	734.045	515.723
5 Liquide middelen	1.954.032	1.740.705
	<u>1.954.032</u>	<u>1.740.705</u>
Totaal Vlottende activa	2.688.077	2.256.428
	<u>2.688.077</u>	<u>2.256.428</u>
TOTAAL ACTIVA	3.672.490	3.143.111
	<u>3.672.490</u>	<u>3.143.111</u>
PASSIVA		
6 Algemene reserve	271.390	251.235
7 Bestemmingsreserve	1.747.661	1.491.061
	<u>1.747.661</u>	<u>1.491.061</u>
Totaal Eigen Vermogen	2.019.051	1.742.296
Voorzieningen		
7 Personele voorziening	95.425	49.669
	<u>95.425</u>	<u>49.669</u>
<i>Langlopende schulden</i>		
8 Investeringsubsidie	98.624	117.695
	<u>98.624</u>	<u>117.695</u>
Totaal Langlopende Schulden	98.624	117.695
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	304.340	226.594
Schuld aan gelieerde partij BAMB, st. Beheer		
Accommodatie Muziekgebouw/Bimhuis	422	81
9 Belastingen en premies soc. verzekeringen	67.276	76.775
10 Nog te betalen en vooruitontv. bedragen	1.087.352	930.001
	<u>1.087.352</u>	<u>930.001</u>
Totaal Kortlopende schulden	1.459.390	1.233.451
	<u>1.459.390</u>	<u>1.233.451</u>
TOTAAL PASSIVA	3.672.490	3.143.111
	<u>3.672.490</u>	<u>3.143.111</u>

Exploitatierkening 2019 (model II)

	2019	Begroting 2019	2018
BATEN			
1 Publieksinkomsten	1.508.014	1.320.000	1.400.283
2 Sponsorinkomsten	-	-	1.200
3 Overige inkomsten	1.341.071	1.100.000	1.214.616
4 Indirecte opbrengsten	89.748	95.000	102.884
Totaal Opbrengsten	2.938.833	2.515.000	2.718.983
5 Subsidie gemeente Amsterdam	2.904.113	2.905.500	2.826.679
6 Overige subsidies publieke middelen(*)	37.500	37.500	37.500
7 Bijdragen uit fondsen(*)	253.113	222.000	148.521
8 Bijdragen uit private middelen	69.748	70.000	73.031
Totaal Subsidies / Bijdragen	3.264.474	3.235.000	3.085.731
Percentage eigen inkomsten	53%	49%	51%
TOTAAL BATEN	6.203.307	5.750.000	5.804.714
LASTEN			
9 Beheerlasten personeel	602.073	590.000	571.473
10 Beheerlasten materieel	1.506.203	1.579.500	1.521.494
Totaal Beheerlasten	2.108.276	2.169.500	2.092.967
11 Activiteitenlasten personeel	3.087.566	2.883.000	2.914.160
12 Activiteitenlasten materieel	731.125	649.500	627.794
Totaal Activiteitenlasten	3.818.691	3.532.500	3.541.954
TOTAAL LASTEN	5.926.967	5.702.000	5.634.921
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	276.340	48.000	169.793
13 Saldo rentebaten	415	2.000	966
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	276.755	50.000	170.759
14 Toerekening bestemmingsreserve verv. activa	169.023	160.000	160.000
15 Benutting bestemmingsreserve verv. Activa	(97.423)	(82.000)	(82.781)
Toerekening bestemmingsreserve Programmering	135.000		25.000
16 Benutting bestemmingsreserve Programmering	-	(30.000)	-
Toerekening bestemmingsreserve Marketing	50.000		25.000
17 Benutting bestemmingsreserve Marketing		-	-
18 Restant toerekenen algemene reserve	20.155	2.000	43.540
	276.755	50.000	170.759

Kasstroomoverzicht 2019

	2019	2018
Bedrijfsresultaat	276.755	170.759
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	172.550	152.223
Personele voorziening	45.756	49.669
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Omzetbelasting	(14.431)	10.682
Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	157.351	61.769
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	(141.017)	64.267
Debiteuren	(62.873)	2.528
Crediteuren	78.087	(48.937)
Nog te betalen belastingen en pensioen	(9.499)	(2.578)
	7.618	87.731
Kasstroom uit operationele activiteiten	502.679	460.382
Resultaat deelnemingen	176	176
Investerings in materiële vaste activa	(270.457)	(260.836)
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(270.281)	(260.660)
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-
Aflossingen langlopende schulden	(19.071)	(19.071)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(19.071)	(19.071)
Netto kasstroom	213.327	180.651
Liquide middelen per 31 december	1.954.032	1.740.705
Liquide middelen per 1 januari	1.740.705	1.560.054
	213.327	180.651

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

Voornaamste activiteiten

De voornaamste activiteiten van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ, gevestigd te Amsterdam, Piet Heinkade 1, bestaan uit het organiseren van concerten en verhuur van ruimten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform het handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020 die zijn verleend via de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, dat is gebaseerd op de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640).

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Muziekgebouw aan 't IJ is voor de jaren 2017-2020 in het kunstenplan van de gemeente Amsterdam opgenomen in de basisinfrastructuur. Ook voor de jaren daarna is het Muziekgebouw reeds aangewezen voor deze A-Bis, de aanvraag voor de periode 2021-2024 is begin 2020 ingediend. Het uitgangspunt is dat er een subsidietoekenning zal plaatsvinden van een zodanige omvang dat de activiteiten gedurende de nieuwe kunstenplanperiode kunnen worden voortgezet.

Star Ferry

De stichting houdt alle aandelen in Star Ferry BV. Het bestuur van de stichting voert de directie in deze BV. In overeenstemming met BW2 titel 9 artikel 407 lid 1 heeft geen consolidatie plaatsgevonden. De gemeente Amsterdam heeft per brief van 13 december 2018 bevestigd zich hierin te kunnen vinden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken zijn een paar cijfers van 2018 geherrubriceerd.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de geleverde prestaties zijn overgedragen aan de koper. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen, overige vorderingen en overige financiële verplichtingen. Muziekgebouw aan 't IJ heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de exploitatierekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzonder waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichting voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Materiële vaste activa

De bouwkosten, installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Investeringsubsidies die zijn ontvangen ten bate van investeringen worden in de balans opgenomen onder langlopende schulden als investeringssubsidie. Deze post investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening analoog aan de afschrijvingstermijn van de investeringen en rekening houdend met . met eventuele bijzondere waardevermindering.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vast bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bouwkosten : 10
- Installaties : 10
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 4 - 33

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek onderhoud aan theatertechnische middelen wordt een bestemmingsreserve gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het eigen vermogen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de stichting gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de stichting garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten

voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardevermindingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardevermindingsverlies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Dit zijn algemene reserves en bestemmingsreserves.

Binnen het eigen vermogen worden bestemmingsreserves opgenomen voor vervanging / herinvestering conform het MOP en marketing / programmering. De bestemmingsreserve voor vervanging / herinvestering is conform de eis van de gemeente Amsterdam en ingediend plan meerjarenonderhoud (MOP) per november 2016. Een overzicht van investeringen conform planning is opgenomen in de toelichting.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

- Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de exploitatierkening. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

- Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in exploitatierkening verwerkt wanneer het bedrag

van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is.

- Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslag-vergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

- Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Vennootschapsbelasting

De stichting heeft geen winstoogmerk en is als ANBI aangemerkt. Dit betekent dat de stichting een aantal keuzes heeft ten aanzien van de behandeling voor de vennootschapsbelasting. De stichting kan opteren voor een integrale belastingheffing dan wel voor een separate belastingplicht voor de activiteiten waarmee in het economisch verkeer wordt getreden.

Voor wat betreft de zaalverhuur zakelijke evenementen wordt deelgenomen aan het economisch verkeer. In voorgaande jaren is, op basis van een door de belastingdienst uitgevoerde controle en extern juridisch advies, geconcludeerd dat de stichting geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. De directie schat in dat dit, rekening houdend met de fiscale faciliteiten voor ANBI's, nog steeds het geval is.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting balans per 31 december 2019

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Verbouw kosten	Bedrijfs- kleding	inventaris	computer apparatuur
<u>Stand per 1 januari</u>				
Aanschafwaarde	11.889	17.267	341.013	33.085
Cumulatieve afschrijving	(1.190)	(14.705)	(169.026)	(15.225)
Boekwaarde	10.699	2.562	171.987	17.860
<u>Mutaties</u>				
Investerings	10.397	-	37.606	8.604
Desinvesterings	-	-	-	-
Afschrijvingen	(1.467)	(1.891)	(31.055)	(6.586)
Cum. afschrijving desinvesterings	-	-	-	-
	8.930	(1.891)	6.551	2.018
<u>Stand per 31 december</u>				
Aanschafwaarde	22.286	17.267	378.619	41.689
Cumulatieve afschrijving	(2.657)	(16.596)	(200.081)	(21.811)
Boekwaarde	19.629	671	178.538	19.878
Toegepaste afschrijvingspercentage	10%	50%	10%	20 en 33%
		apparatuur techniek	vleugels	TOTAAL
<u>Stand per 1 januari</u>				
Aanschafwaarde		767.250	350.479	1.520.983
Cumulatieve afschrijving		(453.395)	(130.931)	(784.472)
Boekwaarde		313.855	219.548	736.511
<u>Mutaties</u>				
Investerings		209.962	-	266.569
Desinvesterings		-	-	-
Afschrijvingen		(80.135)	(14.019)	(135.153)
Cum. afschrijving desinvesterings		-	-	-
		129.827	(14.019)	131.416
<u>Stand per 31 december</u>				
Aanschafwaarde		977.212	350.479	1.787.552
Cumulatieve afschrijving		(533.530)	(144.950)	(919.625)
Boekwaarde		443.682	205.529	867.927
Toegepaste afschrijvingspercentage		20%	4%	

Toelichting balans per 31 december 2019

Vaste activa (vervolg)

Materiële vaste activa

Overige bedrijfsmiddelen (Educatie)	klank- speeltuim	SoundLAB	TOTAAL Educatie
<u>Stand per 1 januari</u>			
Aanschafwaarde	240.761	127.207	367.968
Cumulatieve afschrijving	(216.232)	(39.969)	(256.201)
Boekwaarde	24.529	87.238	111.767
<u>Mutaties</u>			
Investerings	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	(6.325)	(21.124)	(27.449)
Cum. afschrijving desinvesteringen	-	-	-
	(6.325)	(21.124)	(27.449)
<u>Stand per 31 december</u>			
Aanschafwaarde	240.761	127.207	367.968
Cumulatieve afschrijving	(222.557)	(61.093)	(283.650)
Boekwaarde	18.204	66.114	84.318
Toegepaste afschrijvingspercentage	20%	10% en 20%	

2 Immateriële vaste activa

	software
<u>Stand per 1 januari</u>	
Aanschafwaarde	172.978
Cumulatieve afschrijving	(136.465)
Boekwaarde	36.513
<u>Mutaties</u>	
Investerings	3.888
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	(9.949)
Cum. afschrijving desinvesteringen	-
	(6.061)
<u>Stand per 31 december</u>	
Aanschafwaarde	176.866
Cumulatieve afschrijving	(146.414)
Boekwaarde	30.452
	20%

Toelichting balans per 31 december 2019

	2019	2018
Vaste activa (vervolg)		
3 Financiële vaste activa		
Deelneming Star Ferry BV		
Stand per 1 januari	1.892	2.068
Resultaat boekjaar	(176)	(176)
<u>Stand per 31 december</u>	<u>1.716</u>	<u>1.892</u>
Vlottende activa		
4 Vorderingen		
Debiteuren	441.428	378.555
Voorziening debiteuren	(11.250)	(13.500)
Vordering op gelieerde partij BAMB, st. Beheer Accommodatie		
Muziekgebouw/Bimhuis	15.060	263
Nog te ontvangen overige subsidies	69.267	267
Nog te ontvangen omzetbelasting	45.056	30.625
Nog te ontvangen interest	415	966
Nog te factureren bedragen	44.435	58.913
Waarborgsom	1.500	4.215
Kruisposten bank/incasso's	3.946	5.384
LMTS en verkopen op rekening derden	11.178	5.894
Vooruitbetaalde kosten	113.010	44.141
	<u>734.045</u>	<u>515.723</u>
Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan één jaar.		
5 Liquide middelen		
Kassen	3.671	2.672
Rabobank, rekening-courant	112.947	150.385
ABNAMRO bank, bestuurrekening	277	60
Rabobank, Doelreserveren	836.001	587.126
ABNAMRO bank, vermogensrekening	1.001.136	1.000.462
	<u>1.954.032</u>	<u>1.740.705</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

Toelichting balans per 31 december 2019

	2019	2018
Eigen vermogen		
6 Algemene reserve Muziekgebouw aan 't IJ		
<u>Stand per 1 januari</u>	251.235	207.695
Onttrekking/Toevoeging	20.155	43.540
<u>Stand per 31 december</u>	271.390	251.235
7 Bestemmingsreserve vervanging vaste activa		
<u>Stand per 1 januari</u>	1.226.061	1.148.842
Toevoeging	169.023	160.000
Vrijval afschrijving op investeringen	(97.423)	(82.781)
<u>Stand per 31 december</u>	1.297.661	1.226.061
<i>Bestemmingsreserve Fonds risicovolle programmering</i>		
<u>Stand per 1 januari</u>	240.000	215.000
Toevoeging	135.000	25.000
Uitgaven boekjaar	-	-
<u>Stand per 31 december</u>	375.000	240.000
<i>Bestemmingsreserve marketing & communicatie</i>		
<u>Stand per 1 januari</u>	25.000	-
Toevoeging	50.000	25.000
Uitgaven M&C boekjaar	-	-
<u>Stand per 31 december</u>	75.000	25.000
<u>Stand per 31 december</u>	1.747.661	1.491.061
Totaal eigen vermogen	2.019.051	1.742.296

Resultaatsbestemming

Statutair bepaald zijn aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht onderworpen de besluiten van de directie omtrent het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

De directie stelt voor het resultaat voor bestemming na toerekening aan de bestemmingsreserve vervanging vaste activa en na benutting van de bestemmingsreserve vaste activa toe te voegen aan de bestemmingsreserve Fonds Risicovolle programmering €135.000 en aan de bestemmingsreserve marketing en communicatie €50.000 en het overig deel ter grootte van €20.155 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Toelichting balans per 31 december 2019

Voorziening	2019	2018
7 Personele voorziening		
deel ziektekosten stand per 1 januari	49.669	-
ontrekking	(49.669)	-
toevoeging	15.000	49.669
<i>stand per 31 december</i>	<u>15.000</u>	<u>49.669</u>
Deze post betreft een voorziening voor langdure ziektekosten.		
deel voorziening duurzame inzetbaarheid personeel		
stand per 1 januari	-	-
toevoeging	80.425	-
<i>stand per 31 december</i>	<u>80.425</u>	<u>-</u>
Deze post betreft een voorziening voor de duurzame inzetbaarheid van het personeel. Volgens artikel 9 lid 10 van de cao podiumkunsten kan een werknemer met een dienstverband van minimaal 80%, éénmalig ervoor kiezen om zijn inzetbaarheid te verlagen naar 80% van de overeengekomen arbeidsduur, tegen 90% van het salaris en 100% van de pensioenvoorziening. De werknemer moet tenminste vijf jaren in dienst zijn en minder dan 10 jaren van de pensioendatum verwijderd zijn. Het deel betrekking hebben op 2020 betreft €11.901. Langlopend is €68.524. Alleen die werknemers die reeds de daarvoor gerechtigde leeftijd hebben zijn in deze voorziening meegenomen.		
Totaal Personele voorziening	<u>95.425</u>	<u>49.669</u>

Langlopende schulden

8 Investeringsubsidie

Deze post betreft langlopende verplichtingen en zijn ontstaan vanuit spaarverplichtingen. Voor de concertvleugels betreft dit nog bijdragen van het VSB fonds, de VandenEndeFoundation en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Jaarlijks valt hier €6.000 vrij. SoundLAB (voorheen Klankspeeltuin 2.0 project), wordt mede gefinancierd door het VSB fonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

	SoundLAB	Concert vleugels	TOTAAL
<u>Stand per 1 januari</u>			
Aanschafwaarde	72.319	156.702	229.021
Onttrekkingen	(26.832)	(84.494)	(111.326)
Boekwaarde	45.487	72.208	117.695
<u>Mutaties boekjaar</u>			
Investeringen	-	-	-
Afschrijvingen	(13.071)	(6.000)	(19.071)
	<u>(13.071)</u>	<u>(6.000)</u>	<u>(19.071)</u>
<u>Stand per 31 december</u>			
Aanschafwaarde	72.319	156.702	229.021
Onttrekkingen	(39.903)	(90.494)	(130.397)
	<u>32.416</u>	<u>66.208</u>	<u>98.624</u>

Toelichting balans per 31 december 2019

	2019	2018
Kortlopende schulden		
9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Afdracht loonheffing/sociale premieheffing	57.294	67.329
Afdracht pensioenpremie	9.982	9.446
	67.276	76.775
	67.276	76.775
Per balansdatum is nog een bedrag van €9.982 verschuldigd aan de pensioenuitvoerder PFZW, zie de toelichting op pagina 41 voor nadere informatie over de pensioenregeling.		
10 Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen recettes	670.605	597.611
Vooruitontvangen bijdrage Uitzendrechten	6.178	6.000
Vooruitontvangen subsidies overig	71.950	62.000
Vooruitontvangen overig	21.355	900
Reservering vakantiegeld	68.220	73.441
Reservering vakantiedagen	39.950	29.405
Reservering nog te betalen personele lasten	-	32.353
Salarissen december oproep / gratificatie	19.738	14.698
Accountant	17.750	21.250
BUMA rechten	29.500	23.555
Musici, uitkopen en free-lancers	62.350	10.988
Overige nog te betalen	79.756	57.800
	1.087.352	930.001
	1.087.352	930.001

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar.

De verantwoorde verplichting voor personeelsbeloningen betreffen de reservering vakantiegeld en vakantiedagen en betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De recente uitbraak van het Coronavirus zorgt voor extra onzekerheid. De reactie van de overheid, met op moment van aanpassen van dit schrijven een sluiting van alle publieke ruimtes tot 1 juni 2020, heeft serieuze bedrijfseconomische consequenties, ook ten aanzien van personeel. Ook daarna is de situatie nog ongewis met beoogde versoepelingen vanaf 1 juni tot 30 bezoekers, vanaf 1 juli tot 100 bezoekers en vanaf 1 september mogelijk een verdere uitbreiding.

De Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid is aangevraagd en de eerste tranche is verkregen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het huurcontract tussen de BAMB en het Muziekgebouw aan 't IJ is in 2011 getekend. De huurverplichting is € 984.864 per jaar exclusief BTW (prijsspeil 2019). De looptijd van het contract met de BAMB is telkens vijf jaar en wordt stilzwijgend verlengd.

De Stichting heeft eind 2016 een nieuw contract afgesloten voor 3 kopieerapparaten dat per 1 januari 2017 is ingegaan met een verplichting van € 951 per maand. De looptijd van het contract is 60 maanden.

Verbonden partijen

De directie van het Muziekgebouw aan 't IJ neemt als bestuurder zitting in Stichting BAMB, er is geen sprake van overwegende zeggenschap. Star Ferry BV is een 100% dochter van Muziekgebouw aan 't IJ, zie ook onder toelichting 3. Financiële Vaste activa.

Overeenkomst tot overdracht horecaexploitatie huur en samenwerking

Tussen Grand café 4'33 en het Muziekgebouw bestaat sinds 1 september 2018 een overeenkomst tot restaurant en restaurant gebonden banqueting in het Muziekgebouw, verzorgd door Grand café 4'33. Deze overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar, met aansluitend wordt deze overeenkomst nog eens stilzwijgend verlengd tot einddatum 1 september 2028. Indien Muziekgebouw de overeenkomst eerder opzegt dan zullen partijen in overleg treden met als doel te komen tot een regeling die voorziet in een redelijke compensatie van de door Grand café 4'33 gedane investeringen.

Toelichting exploitatierekening 2019

BATEN

	jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<i>1 Publieksinkomsten</i>			
Recettes eigen producties en partages	997.570	840.000	839.323
Overige publieksinkomsten	52.218	50.000	55.911
Opbrengst kaartverkoop	154.329	150.000	160.451
Opbrengst educatie	61.522	70.000	53.567
Zaalhuren cultureel	242.375	210.000	291.031
	<u>1.508.014</u>	<u>1.320.000</u>	<u>1.400.283</u>
<i>2 Sponsoring</i>	-	-	1.200
<i>3 Overige inkomsten</i>			
Diversen (verhuur repetitieruimte)	38.918	55.000	79.675
Opbrengst zaalverhuur zakelijke evenementen	737.866	580.000	566.447
Doorbelasting personeelskosten zak. evenementen	231.436	153.000	154.880
Doorbelasting personeelskosten regulier	131.651	115.000	146.128
Opbrengst technische middelen	141.041	147.000	195.106
Doorbelaste kosten	633.578	560.000	617.640
Gemaakte kosten doorbelasting	(573.419)	(510.000)	(545.260)
	<u>1.341.071</u>	<u>1.100.000</u>	<u>1.214.616</u>
<i>4 Indirecte opbrengsten</i>			
Inkomsten uit horeca/branding	89.924	95.000	103.060
Resultaat Star Ferry	(176)	-	(176)
	<u>89.748</u>	<u>95.000</u>	<u>102.884</u>
Totaal Opbrengsten	2.938.833	2.515.000	2.718.983
<i>5 Subsidie gemeente Amsterdam</i>	2.902.054	2.902.000	2.823.010
<i>Subsidie gemeente Amsterdam overig</i>	2.059	3.500	3.669
	<u>2.904.113</u>	<u>2.905.500</u>	<u>2.826.679</u>
<i>6 Overige subsidies publieke middelen - structureel</i>	37.500	37.500	37.500
<i>Overige subsidies publieke middelen - incidenteel</i>		-	-
	<u>37.500</u>	<u>37.500</u>	<u>37.500</u>
<i>7 Bijdragen uit fondsen</i>	253.113	222.000	148.521
<i>8 Bijdragen uit private middelen</i>	69.748	70.000	73.031
	<u>322.861</u>	<u>292.000</u>	<u>221.552</u>
Percentage eigen inkomsten (in%)	53%	49%	51%
Totaal Subsidies / Bijdragen	3.264.474	3.235.000	3.085.731
TOTAAL BATEN	6.203.307	5.750.000	5.804.714

Toelichting exploitatierekening 2019

LASTEN

	jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Beheerlasten			
<i>9 Beheerlasten personeel</i>			
Zakelijk directeur	128.607	125.000	126.249
Administratief personeel	213.784	222.000	219.538
Beheersdeel communicatie/marketing	75.281	79.000	76.933
Overig personeel	66.863	74.000	62.726
Diverse personeelskosten	117.538	90.000	86.027
Totaal Beheerlasten personeel	602.073	590.000	571.473

Onder zowel de beheerlasten personeel (9) als de activiteitenlasten personeel (11) zijn de pensioenlasten begrepen. Aan de pensioenorganisatie PFZW is een bedrag van €260.217 aan premie over 2019 verschuldigd. Het openstaande deel per balansdatum bedraagt €9.982, zie kortlopende schulden onder 9.

Wet Normering Topinkomens

In 2019 bedroeg de bezoldiging van de Algemeen en artistiek directeur en de Zakelijk directeur respectievelijk €113.154 en €113.154. Dit is ruim binnen de limiet zoals gesteld in de WNT.

Bezoldiging Topfunctionarissen

bedragen x € 1

	M. van Boven	B. Berentsen
Functiegegevens		
	Algemeen	Zakelijk
	Directeur	Directeur
Duur dienstverband in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	100.354	100.354
Beloningen betaalbaar op termijn	12.800	12.800
Subtotaal bezoldiging	<u>113.154</u>	<u>113.154</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT
Totale bezoldiging	113.154	113.154
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT
Gegevens 2018		
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	98.844	98.844
Beloningen betaalbaar op termijn	12.690	12.690
Totaal bezoldiging 2018	<u>111.534</u>	<u>111.534</u>

Er zijn geen leningen, noch voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn onbetaalde vrijwilligers, hiermee wordt voldaan aan de bezoldiging van €1.700 of minder.

Naam

S. Noorda
S. van der Heiden
W. Tjoelker
C. Croon
J.G. Tjon A Fong

Functie

Voorzitter Raad van Toezicht
lid van Raad van Toezicht
lid van Raad van Toezicht
lid van Raad van Toezicht
lid van Raad van Toezicht

Toelichting exploitatierekening 2019

LASTEN

10 *Beheerlasten materieel*

	jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Huisvestingskosten			
Huisvesting, huur	961.241	985.000	966.492
Huisvesting, gebruikersonderhoud	22.781	27.500	24.132
Algemene kosten			
Kantoorkosten	295.155	294.000	280.364
Fondsenwerving	6.199	10.000	16.572
Afschrijvingskosten	63.076	67.000	56.796
Afschrijving techniek	80.135	82.000	66.205
Vrijval investeringssubsidie	(6.000)	(6.000)	(6.000)
Algemene publiciteitskosten	83.616	120.000	116.933
Totaal Beheerlasten materieel	1.506.203	1.579.500	1.521.494
Totaal Beheerlasten	2.108.276	2.169.500	2.092.967

Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers 38,9 fte (2018: 41,2), dit is inclusief 7,6 fte oproepkrachten, (2018: 8,4 fte).

Het aantal fte onder 8. beheerlasten personeel bedraagt 6,9 en het aantal onder 10. activiteitenlasten personeel 32,1 fte.

Activiteitenlasten11 *Activiteitenlasten personeel*

Musici inclusief uitkoop- en garantiesommen	1.133.924	1.040.000	967.056
Algemeen en artistiek directeur	126.202	124.000	124.065
Producenten en ondersteuning cult. producties	212.381	216.000	206.424
Personeelskosten programmering	26.024	26.000	30.089
Personeelskosten communicatie/marketing	200.810	183.000	220.812
Kassa medewerkers	125.493	121.000	149.932
Publieksservice medewerkers	229.211	224.000	244.436
Technici	524.304	476.000	483.720
Medewerkers afdeling educatie (SoundLAB)	164.701	176.000	163.635
<i>Afdeling zakelijke evenementen</i>			
Personeelskosten afdeling	113.080	144.000	169.111
Publieksservice doorbelaste uren	53.142	42.000	41.230
Technisch personeel doorbelaste uren	178.294	111.000	113.650
Totaal Activeitenlasten personeel	3.087.566	2.883.000	2.914.160

Toelichting exploitatierekening 2019

	jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<i>LASTEN</i>			
12 <i>Activiteitenlasten materieel</i>			
Overige activiteitenkosten	286.073	200.000	194.840
Reis- en verblijfkosten musici	110.441	115.000	111.102
<i>Kosten Buma Stemra</i>	63.487	65.000	55.143
<i>Overige auteursrechten</i>	7.103	7.500	10.111
<i>Recette auteursrechten</i>	(65.567)	(65.000)	(52.001)
Auteursrechten totaal	5.023	7.500	13.253
Technische materialen	65.754	50.000	58.142
Muziekmaterialen en stemkosten	35.735	30.000	31.850
Tentoonstellingen	-	-	-
Publiciteitskosten specifiek	190.996	186.000	170.646
Activiteitenkosten educatie afdeling (spec. pag. 38)	37.103	61.000	47.961
Totaal Activiteitenlasten materieel	731.125	649.500	627.794
Totaal Activiteitenlasten	3.818.691	3.532.500	3.541.954
TOTAAL LASTEN	5.926.967	5.702.000	5.634.921
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	276.340	48.000	169.793
13 <i>Saldo rentebaten</i>	415	2.000	966
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	276.755	50.000	170.759
14 <i>Toerekening bestemmingsreserve vervanging Activa</i>	169.023	160.000	160.000
15 <i>Benutting bestemmingsreserve verv. Activa</i>	(97.423)	(82.000)	(82.781)
<i>Toerekening bestemmingsreserve Programmering</i>	135.000		25.000
16 <i>Benutting bestemmingsreserve Programmering</i>		(30.000)	
<i>Toerekening bestemmingsreserve Marketing</i>	50.000	-	25.000
17 <i>Benutting bestemmingsreserve Marketing</i>		-	
18 <i>Restant toerekenen algemene reserve</i>	20.155	2.000	43.540
	276.755	50.000	170.759

Toelichting activiteiten 2019

Het exploitatieresultaat over 2019 is inclusief het resultaat van onderstaande activiteiten.

jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
----------------------	-------------------	----------------------

Zakelijke evenementen Muziekgebouw

Omdat de subsidieverlening vanuit overheidswege niet mag leiden tot concurrentievervalsing lichten wij de cijfers over de commerciële activiteiten apart toe.

Baten			
Opbrengst zakelijke evenementen	737.866	580.000	566.447
Opbrengst technische middelen	141.041	147.000	195.106
Doorbelasting personeelskosten	231.436	153.000	154.880
	<u>1.110.343</u>	<u>880.000</u>	<u>916.433</u>
Lasten			
Afdeling zakelijke evenementen	113.080	144.000	169.111
Doorbelasting kosten publieksservice	53.142	42.000	41.230
Doorbelasting kosten technisch personeel	178.294	111.000	113.650
	<u>344.516</u>	<u>297.000</u>	<u>323.991</u>
Resultaat	<u>765.827</u>	<u>583.000</u>	<u>592.442</u>

Educatie afdeling (SoundLAB)

Baten			
Inkomsten uit inschrijvingen	61.522	70.000	53.567
Bijdragen uit fondsen: <i>specificatie</i>	14.750	25.000	-
Janivo Stichting	5.000	-	-
Stichting Paul Pella fonds	2.500	-	-
Stichting Societe Gavnies	2.000	-	-
Gemeente Utrecht	2.000	-	-
Fentener van Vlissingenfonds	1.000	-	-
Fransen Fonds	1.000	-	-
Stichting Carel Nengermanfonds	750	-	-
Gemeente Assen	500	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	76.272	95.000	53.567
Lasten			
Personeelskosten	164.701	176.000	163.635
Afschrijvingskosten	27.449	27.415	26.223
Vrijval investeringssubsidie	(13.071)	(12.915)	(13.071)
Overige kosten, waaronder marketing	22.725	46.500	34.809
	<u>201.804</u>	<u>237.000</u>	<u>211.596</u>
Resultaat	<u>(125.532)</u>	<u>(142.000)</u>	<u>(158.029)</u>

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

1. Publieksinkomsten

Met bezoekersaantallen van ruim 5.000 meer dan begroot in het Kunstenplan 2017-2020 heeft het Muziekgebouw een forse toename van onze publieksinkomsten gerealiseerd vergeleken met de begroting 2019, ruim €150.000. Er was, met ook twee eigen festivals, veel eigen programmering, waarvan de recette volledig aan ons toekomt.

De opbrengst educatie heeft zich verbeterd ten opzichte van 2018, maar is nog wel lager dan de geprognosticeerde groei in de begroting.

Voor een jaar zonder de Biënnales in huis heeft de zaalhuur opbrengst ruim €30.000 meer opgebracht dan begroot. Enerzijds te verklaren uit een (kleine) verhoging in de huur, maar vooral door het aantal bijgeboekte concerten.

2. Sponsoring

In het Kunstenplan 2017-2020 heeft het Muziekgebouw inkomsten uit sponsoring opgenomen, in de bijgestelde begroting 2019 echter niet meer. Sponsoring blijkt voor het muziekgebouw een lastig te realiseren inkomstenbron. De focus voor de fondsenwerver ligt vooral op fondsinkomsten en particuliere donaties.

3. Overige inkomsten

2019 was een uitzonderlijk goed jaar voor de afdeling Zakelijke Evenementen. 2018 noemden we al een goed jaar, maar 2019 stijgt daar ver bovenuit met bijna €738.000 aan inkomsten zaalverhuur, ruim €170.000 meer dan 2018 en bijna €158.000 meer dan begroot voor 2019. Daarmee samenhangend zijn ook de inkomsten uit doorbelaste personeelskosten voor de zakelijke verhuur flink gestegen.

De doorbelasting van de personeelskosten regulier zijn hoger dan begroot. Dit betreft vooral doorbelasting van de educatiemedewerkers van het Muziekgebouw aan het Bimhuis, de huismeester, de kosten van de inzet van het hoofd Techniek en de Zakelijk Directeur aan de BAMB. De verhouding doorbelaste kosten – gemaakte kosten doorbelasting heeft zich in 2019 gestabiliseerd.

4. Indirecte opbrengsten

De opbrengsten uit catering en voor een klein gedeelte uit branding laten in 2019 ruim €10.000 minder inkomsten zien dan in 2018, en ook ruim €5.000 lager dan begroot. Dit lijkt tegenstrijdig met de hierboven genoemde inkomsten uit zaalhuur. Echter, hier is niet altijd een peil op te trekken. Een paar hele grote verhuringen hadden weinig bezoekers en dus niet of nauwelijks catering afdracht.

Vanuit Grand Café 4'33 heeft geen aanvullende afdracht plaatsgevonden. De benodigde jaaromzet daarvoor is nog niet gerealiseerd.

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

6-7. Bijdragen uit overige subsidies publieke middelen en fondsen

De overige subsidies uit publieke middelen (Fonds Podiumkunsten) en subsidies van fondsen en overige ontvangen bijdragen zijn als volgt te specificeren:

Overige subsidies / bijdragen	
Fonds Podiumkunsten Subsidie Reguliere Programmering (SRP) 2018-2019	37.500
<i>Subtotaal overige subsidies publieke middelen - structureel</i>	<i>37.500</i>
Stichting Ammodo seizoen 18-19 deel 2019	30.000
Stichting Ammodo seizoen 19-20 deel 2019	25.000
Art Mentor Foundation tbv Andriessen Festival	43.623
Fonds 21 Andriessen Festival	20.000
Prins Bernhard Cultuurfonds tbv Andriessen Festival	20.000
Stichting Zawabas tbv Andriessen Festival	7.800
Fonds 21 Minimal Music Festival	35.000
Goethe Instituut Minimal Music Festival	10.000
Ernst von Siemenmusikstiftung Minimal Music Festival	7.500
Turing Foundation Minimal Music Festival	10.000
Aaron Copland Fund for Music Minimal Music Festival	7.051
Amphion Foundation for Minimal Music festival	2.638
WE Janssenfonds bijdrage Weinberg Marathon	5.000
Fonds Podiumkunsten progr. verdienvermogen ensembles: bijdrage Cafe Zimmerman	4.750
Diverse bijdragen SoundLAB op reis, specificatie zie bladzijde xxxx jaarrekening	14.750
Bijdrage project Wannaswing	10.000
<i>Subtotaal bijdragen uit fondsen</i>	<i>253.113</i>
Totaal subsidies en bijdragen	290.613

Er is ruim €30.000 meer ontvangen dan begroot (€259.500). Voor het Minimal Music festival €10.000 meer, ruim €5.000 meer voor het SoundLAB op Reis (SLOR) project en door de niet begrote bijdrage van het WE Jansen fonds voor de Weinberg marathon en de bijdrage van het FPK voor 'Café Zimmerman'.

Fonds 21

In Fonds 21 hebben wij de afgelopen jaren een zeer trouwe partner in de ondersteuning van bijzondere projecten zoals dit jaar voor het 'Andriessen' en het Minimal Music Festival'

Fonds 21 projectnummer 201809655 voor kalenderjaar 2019	
Minimal Music Festival	€35.000
Fonds 21 projectnummer 201909978 voor kalenderjaar 2019	
Andriessen Festival	€20.000

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

8. Bijdrage uit private middelen

Een vaste schare trouwe Vrienden doneert jaarlijks een bedrag aan het Muziekgebouw, waar we hen zeer dankbaar voor zijn. Daarnaast komen er ook particuliere giften binnen met een specifieke bestemming, zoals dit jaar voor het Bruckner festival in november.

9. Beheerlasten personeel

De beheerlasten personeel zijn hoger dan begroot, de salariskosten lager dan begroot, maar vooral hogere diverse personeelskosten. Enerzijds moest de voorziening voor de vakantiedagen per jaareinde worden opgehoogd en anderzijds is er meer uitgegeven op scholing.

9–11. Pensioenlasten

Muziekgebouw aan 't IJ heeft per 1 oktober 2012 de pensioenvoorziening van haar werknemers ondergebracht bij de stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Dit is conform de cao Nederlandse Podia waarbij het Muziekgebouw is aangesloten. Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst. De uitvoeringsovereenkomst met de pensioenuitvoerder heeft een looptijd van 10 jaar. Door een positief beleggingsrendement is de dekkingsgraad vergeleken met 2018 iets gestegen; van 97,5% naar 99,2% eind 2019. Officieel bevindt de pensioenuitvoerder zich per balansdatum 2019 nog wel in een reservetekort. De dekkingsgraad is de marktwaarde van de beleggingen uitgedrukt in een percentage van de voorziening pensioenverplichtingen volgens de grondslagen van DNB. Het minimaal vereiste eigen vermogen (dekkingsgraad) volgens DNB is 104,0%. Daaronder moet het pensioenfonds maatregelen nemen. Tot 110% mag er niet geïndexeerd worden, daarboven wel. De pensioenfondsen hebben per kamerbrief van november 2019 uitstel van de minister gekregen bij een lagere dekkingsgraad dan 104%.

10. Beheerlasten materieel

De huisvestingskosten zijn bijna €24.000 lager dan begroot, door een teruggave op de energiekosten uit 2018 via de verhuurder. De kantoorkosten zijn goed in de hand gehouden ten opzichte van de begroting.

De kosten fondsenwerving omvatten alle kosten die de fondsenwerver heeft gemaakt voor representatie naar de Vrienden. Omdat er dit jaar geen wervingsacties zijn gedaan is er minder uitgegeven.

De afschrijvingskosten zoals begroot zijn exclusief de afschrijvingslasten voor de afdeling educatie, deze zijn opgenomen bij de activiteitenkosten van de afdeling Educatie, zie voor de specificatie ook bladzijde 44.

Met name de algemene publiciteitskosten zijn lager dan begroot. Deels komt dit door het verschuiven van kosten voor het platform naar 2020 terwijl de kosten die eind 2018 binnenkwamen voor 2019 niet zijn doorgeschoven. Dit verklaart circa 15.000 verschil.

Daarnaast heeft de afdeling, samen met directie en andere afdelingen tijd geïnvesteerd in het opzetten van een CRM traject waarvan de kosten niet direct op de afdeling drukken.

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

11. Activiteitenlasten personeel

Voor de toelichting tussen begrote en gerealiseerde uitgaven voor musici, moeten de realisatie en begroting in samenhang met de activiteitenlasten materieel worden gezien. De programmering loopt per seizoen en is vastgesteld op een totaal bedrag, dat later onderverdeeld wordt in honoraria, reis- en verblijfkosten en overige toe te rekenen lasten (bijv. inhuur van extra technische middelen voor buitenlandse ensembles, festivals e.a.). Het jaar 2019 laat een extra uitgave zien vergeleken met de begroting op de inzet van musici, en ook hoger dan de realisatie 2018. De gehouden festivals zorgden voor een overschrijding op de begroting. Ten tijde van het maken van de begroting waren nog niet alle concerten voor de tweede helft van het jaar bekend, er is een ruwe inschatting gemaakt, maar deze kwam niet helemaal overeen met de werkelijkheid. Over de gehele linie is er redelijk conform begroting gewerkt voor de vaste personeelslasten. Door personeelwisselingen en vacatures is er bij sommige afdelingen minder uitgegeven dan begroot. Bij techniek wordt er meer uitgegeven, dit komt vooral door de voorziening die genomen moest worden voor de duurzame inzetbaarheid van personeel waarvoor een aantal technici in aanmerking komen. De inzet en daarmee de kosten van flexibel personeel publieksservice en techniek fluctueert met het aantal gerealiseerde activiteiten, door de vele activiteiten is hier meer gerealiseerd dan was begroot.

12. Activiteitenlasten materieel

De overige activiteitenkosten zijn hoger dan begroot, dit komt vooral door de extra activiteiten bij de twee festivals.

Auteursrechten die worden afgedragen aan vereniging Buma staan in direct verband met de ontvangen recette en uitbetaalde uitkoopsommen begrepen onder de publieksinkomsten. Voor publiciteitskosten specifiek is iets meer uitgegeven dan begroot. Ook hier geldt dat we de kosten goed hebben gemonitord. De afdeling Marketing en Communicatie heeft één totaal budget voor algemene en specifieke publiciteitskosten, die onder toelichting 9 zijn begrepen. In totaliteit is onder budget gerealiseerd.

De afdeling educatie heeft minder uitgegeven dan begroot. Enerzijds doordat begrote activiteitenkosten voor het SoundLAB op Reis (SLOR) minder hoog uitvielen. Voor SLOR was vooral personele inzet van flexibele SoundLAB medewerkers nodig, maar deze vallen onder personeelskosten educatie en zijn daar opgenomen.

13. Saldo rentebaten

Overtollige saldi op de rekening courant worden direct doorgesluisd naar de spaarrekening, maar de renteopbrengst die wij van onze bankier ontvangen is momenteel laag, waardoor het begrote bedrag, dat al naar beneden was bijgesteld, niet is gehaald. Het Muziekgebouw heeft een Vermogensrekening bij een andere bank geopend waar het rentetarief per ultimo 2019 iets gunstiger is. Maar ook dit tarief wordt stelselmatig naar beneden bijgesteld.

Muziekgebouw neemt geen risico's bij het laten renderen van de financiële middelen, maar laat zich terzake adviseren door de accountmanager bij de Rabobank of de ABN AMRO bank. Alle spaartegoeden zijn direct opvraagbaar.

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

14. Dotatie bestemmingsreserve meerjarenonderhoud (MOP)

De voorziening vervanging/herinvestering wordt ten laste van de algemene reserve geboekt en als bestemmingsreserve in de balans verwerkt in plaats van in de verlies- en winstrekening. Voor begrotingsinzichten wordt dit bedrag wel jaarlijks in de begroting voorzien. Met ingang van het nieuwe Kunstenplan 2017-2020 is het jaarlijkse bedrag op €160.000 bepaald welke geïndexeerd wordt met de indexatie van de gemeente Amsterdam (2,8% in 2019). Ter vergelijking zijn de cijfers voor 2017 en 2018 opgenomen.

De bestedingen op de bestemmingsreserve MOP zijn hieronder gekwalificeerd:

	2017	2018	2019	2020
Bestemmingsreserve aanvang boekjaar	1.067.014	1.148.842	1.228.301	1.297.661
eenmalige toevoeging spaarverplichting				
Jaarlijkse toevoeging	160.000	160.000	169.023	
Planning volgens MOP				
Geluid	168.000	20.000	49.000	
Licht	91.000	0	0	
Projectie	0	0	0	
Vleugels	0	0	0	
Overig	104.000	0	0	
Totaal te investeren	363.000	20.000	49.000	
Investeringsboekjaar				
Geluid	16.696	74.892	165.367	
Licht	0	65.886	0	
Projectie	0	5.550	12.547	
Vleugels	0	0	0	
Overig	61.092	30.675	24.758	
Geïnvesteerd	77.788	177.004	202.672	
Vrijval afschrijvingslasten	78.172	82.781	97.423	

De investeringen worden in de balans geactiveerd. In 2019 is een aantal investeringen gedaan die eigenlijk gepland waren voor 2017 en in 2018. In 2019 is daardoor meer geïnvesteerd dan gepland.

Eind 2015 is het MOP geactualiseerd in verband met de nieuwe aanvraag voor het kunstenplan 2017-2020. Dit schema, zoals uiteindelijk ingediend november 2016, is nu aangehouden voor de Planning volgens MOP.

Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2019

15. Benutting bestemmingsreserve MOP

De afschrijvingslasten van €97.423 worden ten gunste van de jaarlijkse reservering gebracht. Dit is conform de richtlijnen en het onderliggende plan zoals bekend bij de gemeente Amsterdam.

16-17. Bestemmingsreserve Programmering en Marketing

Zoals ook onder het Eigen Vermogen is verwoord, heeft de Directie voorgesteld om van het resultaat voor bestemming, na toerekening aan en benutting van de bestemmingsreserve vaste activa, €135.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Risicovolle Programmering en €50.000 aan de bestemmingsreserve Marketing. Het restant van €20.155 wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

Toelichting aanvullend**Prestatieverantwoording 2019**

	Werkelijk 2019		Begroting 2019		Werkelijk 2018	
	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
A. Producerende activiteiten						
Nieuwe producties						
Eigen producties	-	-	-	-		
Coproducties	1	-	5	-	1	-
Internationale (co)producties	3	-	1	-	5	-
Reprises						
Binnenlandse reprises	-	-	-	-	-	-
internationale reprises	-	-	-	-	-	-
Uitvoeringen						
In Amsterdam	3	2.273	6	1.800	7	3.524
In de rest van Nederland	6	2.213	3	600	6	2.439
In het buitenland	3	2.081	1	500	11	5.294
Buurtgerichte activiteiten	2	171	2	500	3	498
Digitale activiteiten	-	-	-	-	-	-
B. Presenterende activiteiten						
Voorstellingen/ filmvertoningen/tentoonstellingen/lezingen						
Eigen programmering	139	38.327	83	33.500	115	36.654
Ingehuurde programmering	62	32.925	82	39.000	158	62.303
Internationale (co)programmering	94	37.534	83	33.500	88	31.230
Commerciële verhuur	69	20.510	86	21.000	68	17.323
Buurtgerichte activiteiten	-	-	-	-	-	-
Digitale activiteiten	49	287.750	45	150.000	38	220.000
	Aantal deelnemers		Aantal deelnemers		Aantal deelnemers	
Talentontwikkeling						
Kortdurende talentontwikkeling (< 6 maanden)	50		60		60	
Langdurende talentontwikkeling (> 6 maanden)	60		70		50	

De programmering van Muziekgebouw vindt plaats in de Grote Zaal met een maximum capaciteit van 725 stoelen en in de Kleine Zaal met een capaciteit van 100 stoelen en in een enkel geval ook in samenwerking met en in het Bimhuis.

De bezoekersaantallen van de programmering zijn voor het grootste deel samengesteld door de aantallen uit de kassa. Daarnaast door tellingen van publieksservice voor evenementen waar geen kaartverkoop voor plaatsvindt, zoals onze gratis lunchconcerten en openbare repetities.

Toelichting aanvullend

En tot slot zijn aantallen verkregen door opgave van derden voor evenementen in ons gebouw of op externe locaties. Voor commerciële verhuur zijn de aantallen gebaseerd op gegevens van de afdeling Zakelijke Evenementen en de schattingen van de afdeling Publieksservice. Al deze aantallen worden in Yesplan, ons planningssysteem geregistreerd, hetzij via een koppeling met de kassa, hetzij door het invullen door de medewerkers na afloop van een evenement.

Bespelers in Muziekgebouw maken gebruik van de flexibele zaal en de mogelijkheid tot verschillende opstellingen. Hierdoor kan de zaalcapaciteit per concert wijzigen en kan op bovenstaande aantallen geen gemiddelde zaalbezetting worden bepaald.

De digitale activiteiten betreffen activiteiten zoals het (her)beluisteren van de concerten naar aanleiding van de live uitzendingen en de opnames door de NTR, maar natuurlijk ook eigen activiteiten. Voor een groot deel betreft dit inschattingen, voor streaming van bijvoorbeeld een deel van het Minimal Music festival of Dekmantel is dit wel exact geregistreerd.

De overige activiteiten, niet in de tabel, betreffen rondleidingen, tangomarathons en cursussen, dit waren bij elkaar ca 60 activiteiten met zo'n 2.500 deelnemers. Bij de overige activiteiten rekenen wij niet het aantal randactiviteiten rondom concerten, zoals in de serie 'The rest is noise' mee. Inleidingen en lezingen voorafgaand aan het concert zijn ook niet geteld als extra activiteiten.

Toelichting aanvullend

		Werkelijk 2019		Begroting 2019		Werkelijk 2018	
G. Cultuureducatie		Lessen	Deelnemers	Lessen	Deelnemers	Lessen	Deelnemers
1. Schoolgebonden activiteiten							
In Amsterdam							
	PO	141	5.960	175	8.450	140	5.680
	VMBO	103	1.515	95	2.600	33	1.272
	VO	135	3.456	160	5.075	140	3.214
	S(V)O	17	190	35	525	24	470
Buiten Amsterdam							
	PO	52	1.104	-	-	18	175
	VMBO	9	220	-	-	14	250
	VO	86	1.869	-	-	14	250
	SO	53	3.635	-	-	1	20
2. niet-schoolgebonden activiteiten							
In Amsterdam							
	4-12 jaar	67	1.027	100	1.500	50	681
	12-18 jaar	2	48	-	-	-	-
	> 18 jaar	57	1.230	-	-	20	557
Buiten Amsterdam							
	4-12 jaar	1	30	-	-	1	250
	12-18 jaar	-	-	-	-	-	-
	> 18 jaar	10	139	-	-	-	-
3. Anders, nl.							
	Totaal	733	20.423	565	18.150	455	12.819

De afdeling Educatie organiseert workshops, concerten, rondleidingen en stages. Deze activiteiten worden vastgelegd in Yesplan, welke scholen ons bezoeken, welke scholen we bezoeken en hoeveel leerlingen er deelnemen. Een belangrijke reden voor het grotere bereik vergeleken met 2018 en de begroting voor 2019 is het project SoundLAB op Reis, waardoor wij ook buiten het Muziekgebouw en BIMHUIS kunnen werken. De deelnemers aan onze educatieprogramma's bezoeken tijdens hun workshops, schoolconcerten en educatiecircuitjes zowel het BIMHUIS als het Muziekgebouw. Daarom nemen Muziekgebouw en BIMHUIS in het activiteitenoverzicht onder Kunst- en Cultuureducatie dezelfde aantallen deelnemers en activiteiten op.

Amsterdam, 19 maart 2020

Maarten van Boven
Algemeen en artistiek directeur

Boudewijn Berentsen
Zakelijk directeur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Statutaire bepalingen resultaatsbestemming

Stichting Muziekgebouw aan 't IJ heeft geen statutaire bepalingen met betrekking tot de resultaatsbestemming. Voor verdere verwerking van het resultaat gedurende 2019 zie de toelichting op de Resultaatsbestemming op pagina 36.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Deze controleverklaring is afgegeven ten behoeve van de gemeente Amsterdam.

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ op 31 december 2019 en van het resultaat in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/262, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT);
- is de subsidie besteed voor het doel en de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de functionele exploitatierekening over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis en de Regeling Controleprotocol WNT 2019.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2017-2020/A-Bis en de bepalingen van en krachtens de WNT.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 mei 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.H.G. Stengs RA

RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN INZAKE DE PRESTATIEVERANTWOORDING 2019

Aan: het bestuur van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam.

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de rapportage voor de prestatieverantwoording 2019. De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel een aantal specifieke werkzaamheden uit te voeren naar de prestatiegegevens in de prestatieverantwoording. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door de gemeente Amsterdam vastgelegd in het controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015.

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van 13 december 2018.

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van u en de gemeente Amsterdam om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). Verder hebben wij de onafhankelijkheidsregels van de verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) in acht genomen.

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en feitelijke bevindingen opgenomen. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de prestatieverantwoording 2019 in zijn totaliteit. U en de gemeente Amsterdam zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij u gebruik kunt maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Het onderzoek naar de prestatiegegevens in de prestatieverantwoording omvat de volgende specifieke onderzoekswerkzaamheden:

1. vaststellen dat het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de prestatiegegevens in opzet is beschreven;
2. vaststellen dat in de beschrijving van dit proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen;
3. vaststellen dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd;
4. vaststellen dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving. De accountant vermeldt in het rapport van feitelijke bevindingen hoe hij de betreffende deelwaarnemingen om het bestaan vast te stellen heeft ingevuld;
5. vaststellen dat alle in de verantwoording opgenomen prestatiegegevens overeenstemmen met de vastlegging daarvan in de desbetreffende onderdelen van de administratie;
6. vaststellen dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, dit in de verantwoording hierover is vermeld inclusief de wijze van totstandkoming van de schatting (beschrijving van de methodologie);
7. vaststellen dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, de schattingen zijn bepaald overeenkomstig de methodologie, zoals uiteengezet in de verantwoording (zie punt 6);
8. vaststellen dat de prestatiegegevens niet strijdig zijn met de financiële gegevens in de financiële verantwoording.

De bevindingen van onze werkzaamheden zijn als volgt:

1. Wij hebben vastgesteld dat het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de prestatiegegevens is beschreven.
2. Wij hebben vastgesteld dat in de beschrijving van het proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen.
3. Wij hebben vastgesteld dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd.
4. Wij hebben door middel van deelwaarneming vastgesteld dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving.
5. Wij hebben vastgesteld dat alle in de verantwoording opgenomen prestatiegegevens overeenstemmen met de vastlegging daarvan in de desbetreffende onderdelen van de administratie.
6. Wij hebben vastgesteld dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, dit in de verantwoording hierover is vermeld inclusief de wijze van totstandkoming van deze schatting (methodologie).
7. Wij hebben vastgesteld dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, de schattingen zijn bepaald overeenkomstig de methodologie zoals uiteengezet in de verantwoording.
8. Wij hebben vastgesteld dat de prestatiegegevens niet strijdig zijn met de financiële gegevens in de financiële verantwoording.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam en de gemeente Amsterdam. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Amsterdam, 29 mei 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.H.G. Stengs RA

Bezoekadres

Piet Heinkade 1
1019 BR Amsterdam

Postadres

Postbus 1122
1000 BC Amsterdam

Kantoor

020-7882010
info@muziekgebouw.nl
www.muziekgebouw.nl
KvK Amsterdam 41200014